

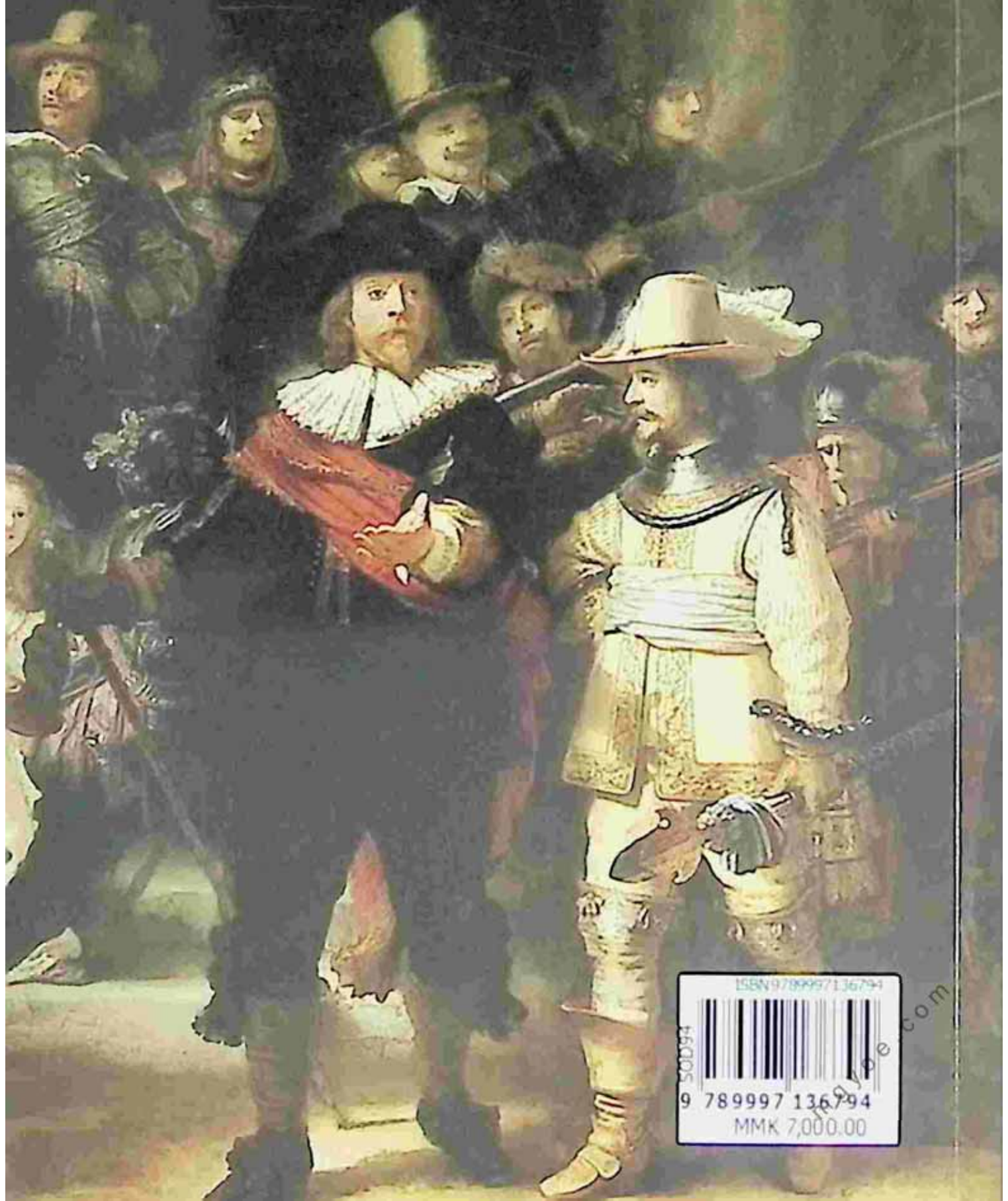
ရွှေငါးစိမ်း | ဝဗုဒ္ဓ်းသုတ်

The BLACK TULIP
Alexander Dumas

The BLACK TULIP

Alexander Dumas

ISBN 9789997136794

9 50D94

9 789997 136794

MMK 7,000.00

www.ave.com

ဆရာကြီးရွှေဒေါင်းစာမူ
ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၏
ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။
SUD PUB 005

ထုတ်ဝေသူ-ဦးကျော်ကျော်ဝေ၊ ရွက်စိမ်းစာပေ (၀၀၀၄၇)
လမ်းမတော်၊ ရန်ကုန်။
ပုံနှိပ်သူ-ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၄၁၃)
အမှတ် ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ကံဘွဲ့၊ ရန်ကင်း။
၂၀၂၅၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ စတုတ္ထအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀
၁၉၉၉၊ ရာပြည့်စာအုပ်တိုက်၏ တတိယအကြိမ်မူ
[ပထမအကြိမ်-၁၉၄၇၊ ကြီးပွားရေးစာအုပ်တိုက်၊
ဒုတိယအကြိမ်-၁၉၆၁၊ မြန်မာပြည်စာအုပ်တိုက်]

ဂမုန့်နက်

THE BLACK TULIP

Alexandre Dumas

ရွှေဥဒေါင်း

မာတိကာ

၁။ ကျေးဇူးမဲ့သော မြို့သားများ	၃
၂။ ပေးစာတစ်စောင်	၁၀
၃။ ဂျန်ဒီဝစ်၏ တပည့်	၁၈
၄။ လူထုလက်ချက်	၂၇
၅။ ဂမုန်းသမားနှင့် အိမ်နီးချင်း	၃၅
၆။ ဂမုန်းပန်းသမား၏ မုန်းတီးခြင်း	၄၂
၇။ ဒုက္ခတွေ့ရပုံ	၄၈
၈။ ဘော်စတဲလ်၏ အကြံ	၅၅
၉။ ပံ့ပိုးမြို့သို့	၆၀
၁၀။ ထောင်မှူး၏ သမီးချောကလေး	၆၄
၁၁။ ကွန်နိုလိယတ်ဗင်ဘီးလ်၏ သေတမ်းစာ	၆၉
၁၂။ အပြစ်ပေး စီရင်ခြင်း	၇၅
၁၃။ ကြည့်နေသူတစ်ယောက်၏ စဉ်းစားပုံ	၇၉
၁၄။ ဒေါ်မြို့မှ ခိုများ	၈၃

၁၅။ သံတိုင်ပြတင်းပေါက်ကလေး	၈၈
၁၆။ ဆရာနှင့် တပည့်	၉၃
၁၇။ ပထမပန်းပင်	၉၆
၁၈။ ပန်းချစ်သူ၏ ဝေဒနာ	၁၀၂
၁၉။ သူငယ်မနှင့် ပန်း	၁၀၆
၂၀။ ရှစ်ရက်အတွင်း အဖြစ်အပျက်များ	၁၁၁
၂၁။ ဒုတိယပန်းဥ	၁၁၈
၂၂။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း	၁၂၅
၂၃။ ပြိုင်ဘက်ပေါ်ခြင်း	၁၂၈
၂၄။ ဂမုန်းနက် လတ်ပြောင်းရခြင်း	၁၃၃
၂၅။ ဥက္ကဋ္ဌ ဗင်ဟယ်ရီဆင်	၁၃၉
၂၆။ ပန်းစိုက်ပျိုးရေး အသင်းသားတစ်ယောက်	၁၄၆
၂၇။ တတိယပန်းဥ	၁၅၇
၂၈။ ပန်းတို့၏ စေးချင်း	၁၆၇
၂၉။ ဗင်ဘီးလ်သည် ထောင်မှူးနှင့် စာရင်းရှင်းခြင်း	၁၇၂
၃၀။ အကျဉ်းသမားအား အပြစ်ပေးပုံတစ်မျိုးဖြစ်ခြင်း	၁၇၈
၃၁။ ဟာလမ်မြို့	၁၈၃
၃၂။ နောက်ဆုံးတောင်းခံချက်	၁၈၈
၃၃။ နိဋ္ဌိတ်	၁၉၂

(၁)

ကျေးဇူးမဲ့သော မြို့သားများ

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၆၇၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ ဟော်လန်ပြည် 'ဟေဂ်' မြို့တော်၌ မြို့သူမြို့သားများသည် 'ဘူတင်ဟော့' ထောင်ကြီး အက်သို့သွားသော လမ်းတစ်လျှောက်၌ တုတ်၊ ဓား၊ သေနတ် စသော လက်နက်များကို ကိုယ်စီကိုင်ဆွဲလျက် အပြေးအလွှား သွားကြလေ၏။ ထောင်ကြီးအတွင်း၌ကား ဆရာဝန် 'တစ်ကီလေယာ' ၏ လူသတ်မှုနှင့် စွပ်စွဲချက်အရ အကျဉ်းခံလျက်ရှိသည့် နာမည်ကျော် 'ကွန်နိုလိယတ်' ရှိလေ၏။

ဟော်လန်ပြည်တွင် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နာမည်ကြီးခဲ့သော 'ဒီဝစ်' အမည်ရှိ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ရှိကြလေရာ အစ်ကိုဖြစ်သူ၏ အမည်မှာ 'ဂျန်ဒီဝစ်' ဖြစ်၍ ညီမှာ 'ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ်' ဖြစ်လေသည်။ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဂျန်ဒီဝစ်မှာ ဟော်လန်ပြည်၏ ပင်စင်ပေးအရာရှိကြီးဖြစ်၍ ညီဖြစ်သူ ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ်မှာ ရေကာတာမှူး အရာရှိဖြစ်၍ လွှတ်တော်အမတ်ကြီးတစ်ဦးလည်းဖြစ်လေ၏။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် ဟော်လန်ပြည် မင်းဆက်ကို ဖြိုဖျက်၍ သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ရာတွင် အပါအဝင်ဖြစ်ကြလေရာ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် အထက်ပါသက္ကရာဇ်တွင် သမ္မတစနစ်ကို မနှစ်သက်နိုင်ကြဘဲ မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်သည့် 'အော်ရိန်းနယ်စား' မင်းသား 'ဝီလျံ' ကို မင်းလုပ်စေရန် စီမံလျက် ရှိကြလေသည်။

ဒီဝစ် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် ပြင်သစ်ပြည်ဘုရင် လူဝစ် ၁၄ နှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြလေရာ ဟော်လန်ပြည်သူပြည်သားတို့သည် မိမိတို့အား ရှေးယခင်က နှိပ်စက်ကလူ ပြုမှုခဲ့ဖူးသည့် လူဝစ် ၁၄ အား ကြည်ညိုလေးစားခြင်း မရှိခဲ့သည့်ပြင် ၎င်းနှင့် ချစ်ကျွမ်းဝင်သည့် ဒီဝစ် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့ကိုပါ မုန်းတီးခဲ့ကြလေသည်။

အော်ရိန်းနယ်စား မင်းသားဝီလျံမှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့က အဆုံးစီရင်ခြင်း ခံခဲ့ရသည့် အင်္ဂလန်ပြည်ဘုရင် ပထမမြောက် ချားလ်စ် ဘုရင်၏ မြေးတော်ဖြစ်လေရာ ၎င်းမင်းသားသည် ထိုခေတ်အခါက ဥရောပတိုက်၌ အလွန်တရာ တန်ခိုးဩဇာကြီးခဲ့သည့် ပြင်သစ်ဘုရင် လူဝစ် ၁၄ ကို အန်တုဗလပြုကာဖြင့် ဟော်လန်ပြည်ကြီး၏ ဘုရင်အဖြစ် သို့ရောက်အောင် ကြံဆောင်လျက် ရှိလေ၏။

ပင်စင်ပေး အရာရှိကြီး ဂျန်ဒီဝစ်သည် ဝီလျံမင်းသားကလေးကို ငယ်စဉ်အခါကတည်းက မိမိ၏ နေအိမ်တွင် ကျွေးမွေးပြုစုလာခဲ့ငြား သော်လည်း ဘုရင်အုပ်ချုပ်ခြင်းစနစ်ထက် သမ္မတစနစ် ကောင်းမွန် ကြောင်းကို သိရှိသည့်အလျောက် မင်းသားကလေးထက် တိုင်းပြည်ကို ချစ်ခင်သည့်အားလျော်စွာ သမ္မတစနစ်ကို ထောက်ခံအားပေးခဲ့လေ၏။ ဝီလျံမင်းသားမှာ ထိုစဉ်အခါက အသက် ၂၂ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ရာ ဂျန်ဒီဝစ်၏ အပြုအမူများကို ကောင်းစွာရိပ်မိနားလည်ခဲ့လေပြီ။ နောက်ဆုံး၌ ဟော်လန်ပြည်သူပြည်သားတို့သည် သမ္မတစနစ်ကို ပယ်ဖျက်၍ ဝီလျံ

မင်းသားကလေးအား ဘုရင်တင်မြောက်လိုက်ရာတွင် အစ်ကိုဖြစ်သူ ဂျန်ဒီဝစ်သည် ပြည်သူ၏ဆန္ဒကို တော်လှန်ရန် မကြံစည်ဘဲ အလိုလိုက် ခဲ့သော်လည်း ညီဖြစ်သူ ကွန်နိုလိယတ်မူကား သတ္တိကောင်းသည့် အလျောက် ခေါင်းမာသည်နှင့် ဝီလျံအား ဘုရင်တင်မြောက်သည့် စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမပြုဘဲ ငြင်းဆန်နေခဲ့လေ၏။

ထို့ကြောင့် ကွန်နိုလိယတ်မှာ အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရအောင် ခဲယဉ်းစွာနှင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရလေသည်။

အစ်ကိုဖြစ်သူ ဂျန်ဒီဝစ်မှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အလိုဆန္ဒ အတိုင်း အလွယ်တကူ လိုက်လျောခဲ့ငြားသော်လည်း လူတစ်ယောက် သည် ၎င်းအား ဓားနှင့်ထိုးသတ်ရန် လုံ့လပြုခဲ့ရာ အသက်ပင် မသေ သော်လည်း မရှုမလှခံခဲ့ရလေသည်။

အော်ရိန်းမင်းသား၏ နောက်လိုက်နောက်ပါတို့သည် ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်တို့ လွတ်မြောက်သွားခြင်းကို မကျေနပ်နိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ ဆရာဝန်အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးသော 'တစ်ကီလေယာ' ဆိုသူ၏ အကူ အညီဖြင့် နာမည်ပျက်အောင် လုပ်ကြံခဲ့ကြလေ၏။ လုပ်ကြံပုံကား ကွန်နို လိယတ်သည် သမ္မတစနစ် ပျက်ပြားခဲ့ရခြင်းအတွက် ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်းထွက်ပြီးလျှင် ဝီလျံမင်းသားကလေးကို သတ်ဖြတ်ရန် မိမိ အား ငှားရမ်းကြောင်း၊ မိမိကမူ မင်းသားကလေးကို မသတ်ရန်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ပုလိပ်ထံ လာရောက်သတင်းပေးရခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် လူယုတ်မာ တစ်ကီလေယာက တိုင်ချက်ပေးလေ၏။

၎င်းတိုင်ချက်အရ အစိုးရရှေ့နေကြီးသည် ၁၆၇၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ် လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကွန်နိုလိယတ်ကို ဖမ်းဆီးရန် စီမံပြီးလျှင် ဘူတင် ဟော့အကျဉ်းထောင်ကြီးအတွင်း ချုပ်နှောင်ထား၍ အကျဉ်းသမားထံမှ ဖြောင့်ချက်ရရှိစေခြင်းငှာ ရှေးက ထုံးစံအတိုင်း ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှု

ပြုလေ၏။

သို့ရာတွင် ကွန်နိုလိယတ်မှာ အလွန်တရာ ကြံ့ခိုင်တင်းမာသော စိတ်ရှိပေရကား တစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ ညည်းတွားခြင်း၊ တောင်းပန် တိုးလျှိုးခြင်း၊ မပြုရသောအပြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းမပြုဘဲ တည်ငြိမ်ခိုင်မာသော အသံဖြင့် လင်္ကာတစ်ပုဒ်ကို အစမှ အဆုံးတိုင် ရွတ်ဆိုနိုင်ခဲ့လေ၏။

နောက်ဆုံး၌ တရားသူကြီးများသည် မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံထွက် ဆိုသော တစ်ကီလေယာအား လုံးဝ အပြစ်လွှတ်၍ ကွန်နိုလိယတ်အား မူ ရာထူးဟူသမျှတို့မှ လျှော့ချရုံမျှမက တရားရုံးစရိတ်များကို ပေးဆောင် စေပြီးလျှင် တိုင်းပြည်မှ တစ်သက်ပတ်လုံး နှင်ထုတ်စေဟူသောအမိန့် ကို ချမှတ်ကြလေ၏။ ထိုသတင်းကို ကြားရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဂျန် ဒီဝစ်သည် ပင်စင်ပေးအရာရှိရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုက်လေ၏။ ဝီလျံ မင်းသားမူကား ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့ အရှက်ရခြင်းကို အခြေခံပြု၍ မိမိ မျှော်လင့်ကြံရွယ်ခဲ့သောကိစ္စကြီး အထမြောက်စေရန် အခွင့်ကောင်း အခါကောင်းကို စောင့်လျက်ရှိနေလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ၁၆၇၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မြို့သူမြို့သားများသည် ဘူတင်ဟော့ထောင်ကြီး မှ ကွန်နိုလိယတ် ထွက်၍ တစ်တိုင်းတစ်ပြည်သို့ သွားရမည့်ကိစ္စကို စောင့်ကြည့်ရန် အကြံအစည်နှင့် ထောင်ကြီးဘက်သို့ အပြေးအလွှား သွားရောက်ကြခြင်းဖြစ်လေ၏။ ယုတ်ညံ့သော စိတ်သဘောထားရှိသူ တို့သည် ဂုဏ်အသရေရှိ လူကြီးလူကောင်းတို့ အထွတ်အထိပ်မှ လျှော ကျခြင်းကို အရသာခံ၍ ကြည့်လိုတတ်ကြမြဲဖြစ်လေရာ ၎င်းပရိသတ် အနက် အချို့ကမူ နောက်ဆုံးအကြိမ် နှုတ်ဆက်သောသဘောနှင့် ကြမ်း ကြမ်းတမ်းတမ်း ပြုမူရန် ကြံရွယ်လျက် ရှိကြလေသည်။

မြို့သူမြို့သားများသည် ကြည့်လိုစေနှင့် လျှာထွက်မတတ်

ခုန်ပေါက် ပြေးလွှားလာကြသဖြင့် မောဟိုက်ပင်ပန်းစွာ ရှိနေကြလေရာ
 ၎င်းတို့အနက်တွင် ဆရာဝန် တစ်ကီလေယာသည် ရှေ့ဆုံးမှ ပြေးလွှား
 ခဲ့လေ၏။ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် ဒီဝစ်ညီအစ်ကိုကို မုန်းတီး
 သလောက် ဝီလျံမင်းသားကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းရှိကြလေရကား မင်းသား
 ဘက်မှ သတင်းပေးခဲ့သော တစ်ကီလေယာကို တိုင်းကျိုးပြည်ကျိုးဆောင်
 ကြီး တစ်ဦးသဖွယ် ချီးကျူးကာ ဩဘာပေးကြလေ၏။

ထောင်ကြီးအနီး၌ကား ကောင့်တီလီ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့်
 တပ်မတော်စစ်သား ၅၀ ခန့်တို့သည် ခါးပိုက်ဆောင် သေနတ်နှင့်
 ဓားများ ကိုင်ဆောင်ကာ မလှုပ်မရှားဘဲ ရပ်တန့်လျက်ရှိကြရာ ၎င်းတို့
 နှင့် ကိုက်ပေါင်း ၃၀ ခန့် ကွာလှမ်းသောနေရာတွင်လည်း အရေးရှိလျှင်
 စစ်သားများကို ကူညီရန် သဘောမျိုးနှင့် မြို့မတပ်သား ၅၀ ခန့်တို့သည်
 သေနတ်များထမ်းလျက် ရပ်နေကြလေ၏။ အပြေးအလွှား လာခဲ့ကြ
 သော မြို့သူမြို့သားများသည် မြို့မတပ်သားများအနီးသို့ ရောက်လာ
 ကြသောအခါ မိမိတို့ ကိုင်ဆောင်လာခဲ့ကြသော ဓား၊ တုတ်၊ ခက်ရင်း၊
 လှံ စသော လက်နက်များကို မြှောက်ထောင်ကာဖြင့် မိမိတို့၏ စိတ်အား
 ထက်သန်စွာရှိသော အခြင်းအရာကို ဖော်ပြကြလေရာ ၎င်းတို့၏ စိတ်
 အားထက်သန်ခြင်းသည် မြို့မတပ်သားများကိုပါ ကူးစက်သွားသည်ဖြစ်
 ၍ စစ်သားများကပင် ရှေ့ဆောင်လျက် “မင်းသားကလေး သက်တော်
 ရာကျော်ရှည်ပါစေ”၊ “သစ္စာဖောက်သူများ ပျက်စီးပါစေ” ဟူ၍ ဟစ်အော်
 ကြွေးကြော်ကြလေကုန်၏။

ယင်းကဲ့သို့ ဟစ်အော်ရင်း စိတ်အားထက်သန်ခြင်းသည် တိုး၍
 ပြင်းထန်လာခဲ့ရကား မြို့မတပ်သားများ ရှေ့ဆောင်သည့် မြို့သူမြို့သား
 များသည် ထောင်ဝဆီသို့ ချီတက်တော့မည်အဟန်နှင့် ရှေ့သို့ တိုးလာ
 ကြသည်တွင် တပ်မတော်မှူး ကောင့်တီလီသည် မိမိစစ်တပ်မှ တစ်

ယောက်တည်း ရှေ့သို့တက်လာပြီးလျှင် မျက်မှောင်ကြုတ်ကာ ဓားကို ဝင့်လျက် “မြို့မတပ်သားများ၊ ဘယ်အတွက်ကြောင့် သင်တို့ ရှေ့သို့ ချီတက်ကြပါသနည်း” ဟု မေးလိုက်၏။

မြို့မတပ်သားများကမူ ကောင့်တီလီ၏ မေးခွန်းကို မဖြေဘဲနေရာ တွင် ရပ်တန့်လျက် “မင်းသားကလေး သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ၊ သစ္စာဖောက်သူများ ပျက်စီးပါစေ” ဟု ဟစ်အော်လိုက်ရာ မြို့သူမြို့သား များကလည်း ထိုနည်းအတူ ဟစ်အော်ကာ ထောက်ခံအားပေးကြလေ ၏။

ထိုအခါ ကောင့်တီလီသည် တည်ငြိမ်သောအသံဖြင့် “မင်းသား ကလေး သက်တော်ရာကျော် ရှည်တာက ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ သစ္စာဖောက် သူတွေ ပျက်စီးပါစေလို့ အော်ရုံအော်ကြလျှင်လည်း ကိစ္စမရှိပါဘူး။ သို့သော် ပျက်စီးအောင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် လုပ်ကြဖို့ဆိုလျှင်တော့ ကျွန်ုပ်က ဝတ္တရားအတိုင်း ကာကွယ်ရလိမ့်မယ်” ဟု ပြောပြီးလျှင် မိမိ၏ စစ်သားများဘက်သို့လှည့်၍ “စစ်သားများ အသင့်ရှိကြစေ” ဟု အမိန့် ပေးလိုက်ရာ တပ်မတော်စစ်သားများသည် သေနတ်များဖြင့် ချိန်ရွယ် လျက် အသင့်ဖြစ်နေကြလေ၏။

ထိုအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရသောအခါ မြို့မတပ်သားများနှင့် မြို့သူမြို့သားများသည် ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ နောက်သို့ဆုတ်သွားကြလေရာ ကောင့်တီလီက ခပ်ပြုံးပြုံးမျက်နှာထားနှင့် “မပစ်သေးပါဘူး၊ မကြောက် ကြပါနှင့်။ သို့သော် ရှေ့ကို တစ်လှမ်းတက်လာလျှင်တော့ ပစ်ရလိမ့် မယ်၊ သတိထားကြ” ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မြို့မတပ် ဗိုလ်မှူးတစ်ယောက်က “ကျွန်ုပ်တို့မှာလည်း သေနတ်တွေရှိတာ မြင်ရဲ့မဟုတ်လား”

တီလီ ။ ။ “မြင်ပါတယ်၊ သေနတ်ကြီးတွေ ဒီလောက်ဝင့်နေ

ကြတာ မမြင်ဘဲနေမလား။ သို့သော် ခင်ဗျားတို့က တစ်ချက်ပစ်တိုင်း ကျွန်ုပ်တို့က ခြောက်ချက်ပစ်နိုင်တယ်။ သည်ခရီးလောက်မှာ ခင်ဗျားတို့ မတ်စကက်သေနတ်နဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ မြင်းသေနတ်ဟာ ဘယ်သင်းက တာသွားတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိကြတယ်မဟုတ်လား” ဟု ပြော လိုက်သောအခါ...

မြို့မစစ်တပ်သည် မည်သို့မျှပြန်မပြောဘဲ “မင်းသားကလေး သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေ” ဟူ၍သာ သံပြိုင်ဟစ်အော်ကြလေ၏။

ယင်းသို့ဖြစ်ပျက်နေစဉ် ကွန်နိုလိယတ်၏ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဂျန်ဒီဝစ် သည် ထောင်နှင့်မနီးမဝေးတွင် မြင်းရထားကို ရပ်စေ၍ အစေခံ တစ်ယောက်နှင့်အတူ ထောင်ကြီး၏ အခြားဘက်တံခါးမှ ဝင်ပြီးလျှင် ကွန်နိုလိယတ်၏အခန်းသို့ လျှောက်လာခဲ့ရာ လမ်းခရီးတွင် ထောင်မှူး ၏ သမီးချောကလေး ရိုဆာနှင့်တွေ့သဖြင့် ညီဖြစ်သူ၏အကြောင်းကို စုံစမ်းမေးမြန်းလေ၏။ ရိုဆာကမူ ထောင်တွင်း၌ ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်ခြင်း ခံရမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုအခါ၌ ပြီးဆုံးပြီဖြစ်သောကြောင့် စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိ တော့သည့်အကြောင်း၊ သို့သော် ထောင်ပြင်ဘက်မှ ဆူပွက်လျက်ရှိသော လူစု၏ ရန်မှုကိုသာ စိုးရိမ်ဖို့ရှိတော့ကြောင်း ပြောလေ၏။

ထိုအခိုက်၌ ထောင်ပြင်မှလူစု၏ ပွက်ပွက်ရိုက်ဆူညံသော အသံ များသည် ထောင်ထဲသို့တိုးဝင်လာလေရာ ရိုဆာသည် ဖခင် ထောင်မှူး ၏ လက်ပြလိုက်ခြင်းကို မြင်သည်နှင့် တိမ်းရှောင်ထွက်သွားသည်တွင် ထောင်မှူးသည် ဂျန်ဒီဝစ်ကို ခေါ်သွားလေ၏။

(၂)

ပေးစာတစ်စောင်

ထောင်ကြီး၏အပြင်၌ကား မြို့စောင့်တပ်သားများသည် အစိုးရတပ်
 မတော်သားများကို ထောင်အနီးအနားမှ ဆုတ်သွားကြစေရန် ဆူပူ
 တိုက်တွန်းလျက်ရှိရာ မြို့သူမြို့သားများသည်လည်း မြို့စောင့်တပ်သား
 များ၏ တောင်းခံချက်ကို ဆူညံစွာထောက်ခံ၍ ဩဘာပေးကြလေ၏။
 သို့ရာတွင် တပ်မတော်၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ကောင့်တီလီသည်
 ဝတ္တရားကို ရိုသေသူတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အလျောက် တစ်လက်မမျှ
 ဆုတ်ခွာဖယ်ရှားခြင်းမပြုဘဲ ထောင်ကို စောင့်ရှောက်ရန် စေလွှတ်လိုက်
 သော အစိုးရ၏အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် တင်းမာစွာ
 ခုခံချေပ ပြောဆိုလေ၏။

မြို့စောင့်တပ်သားများနှင့် မြို့သူမြို့သားတို့ကမူ တပ်မတော်သား
 များ ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး မိမိတို့ ထင်မြင်သလို အရမ်းပြုကျင့်ရန်
 မဖြစ်နိုင်ကြောင်း သိရှိကြသည်နှင့် ကောင့်တီလီတို့လူစုအား ရှောင်ပေး
 ရန် ဆူညံစွာ တိုက်တွန်းနေကြလေရာ နောက်ဆုံးတွင် ကောင့်တီလီသည်

နားအေးစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိမိအား တိုက်တွန်းနေသော်လည်း အချည်းနှီးရှိမည့်အကြောင်း၊ မိမိတို့အား ဖယ်ရှားစေလိုလျှင် အစိုးရထံသို့ သွားရောက်တောင်းဆိုသင့်ကြကြောင်းနှင့် ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မြို့စောင့်တပ်ဗိုလ်က...

“အစိုးရက အမိန့်ပေးလျှင် ခင်ဗျားတို့ ဖယ်ပေးမှာလား...”

ဟုမေးရာ ကောင့်တီလီက...

“အစိုးရက အမိန့်ပေးလျှင် ဖယ်ပေးပါ့မယ်ဗျာ။ ဒီမှာ စောင့်နေရတာ ပျင်းတောင် ပျင်းပါသေးရဲ့” ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုစကားကိုကြားလျှင် မြို့စောင့်တပ်သားများက “လာကြဟေ့ ငါ့လူတို့၊ တောင်းဟောလ်သွားပြီး အမိန့်တောင်းချေရအောင်။ လာကြဟေ့... လိုက်ခဲ့ကြဟေ့...” စသည်ဖြင့် ဟစ်ခေါ်လျက် မြို့သူမြို့သားများနှင့်အတူ အစိုးရအရာရှိကြီးများ စုဝေးရာဌာနဖြစ်သော တောင်းဟောလ်အဆောက်အအုံဆီသို့ ဆူညံစွာ ပြေးသွားကြလေကုန်၏။

ယင်းသို့ရှိစဉ် ဂျန်ဒီဝစ်သည် ထောင်မှူးနှင့်အတူ ကွန်နိုလိယတ်၏ ထောင်ခန်းသို့ ဝင်သွားလေရာ ကွန်နိုလိယတ်မှာ အာဏာသားများက နှိပ်စက်စစ်ဆေးနေကြသည့်အခိုက်တွင် ခံစားရသောဝေဒနာမှ စိတ်အာရုံ ပြောင်းစိမ့်သောငှာ လင်္ကာတစ်ပုဒ်ကို ကျယ်လောင်စွာ ရွတ်ဆိုနေလေ၏။ အာဏာသားများသည် “အမယ်လေး... အလိုလေး” ဟူ၍ ညည်းတွားရမည့်အစား လင်္ကာရွတ်နေခြင်းကို မြင်ကြရသောအခါ တိုး၍ ပြင်းထန်စွာ နှိပ်စက်ကြလေ၏။

ထို့ကြောင့် ဂျန်ဒီဝစ်တို့ ဝင်လာသောအချိန်တွင် ကွန်နိုလိယတ်မှာ လက်ကောက်ဝတ်တွင် သွင်သွင်ကျိုး၍ လက်ချောင်းကလေးများမှာလည်း စိစိညက်ညက် ကြေလျက်ရှိသဖြင့် လက်တစ်ခုလုံးတွင် ကျပ်များ

စည်းလျက် ရှိလေ၏။ သို့ရာတွင် လွန်စွာစိတ်ကြီး၍ အသည်းကောင်း လှသူတစ်ဦးဖြစ်လေရကား ကွန်နိုလိယတ်သည် မိမိ၏ဝေဒနာကို သတိ မရဘဲ ဝင်လာသူ ဂျန်ဒီဝစ်အား ကြည်လင်ရွှင်ပျသော မျက်နှာထားဖြင့် လှမ်းကြည့်လျက် ကျပ်စည်းထားသော လက်များကို ဆန့်တန်းကာ နှုတ်ဆက်မည်ပြုလေ၏။ ဂျန်ဒီဝစ်သည် ယုယကြင်နာသော အမူအရာ ဖြင့် ကွန်နိုလိယတ်၏ နဖူးကို နမ်းရှုပ်ပြီးလျှင် စည်းထားသော လက်များ ကို ဖြည်းညင်းစွာ ကိုင်ယူ၍ မွေ့ရာပေါ်သို့ တင်ထားလိုက်လေ၏။

ဂျန် ။ ။ “ကျွတ်... ကျွတ်... ကျွတ်... ငါ့ညီတော့ သိပ်ပြီး နာရှာမှာပဲနော်၊ ဖြစ်ရလေ ငါ့ညီရယ် ကျွတ်... ကျွတ်”

ယတ် ။ ။ “နာပေမဲ့ ကျွန်တော်ဖြင့် အစ်ကိုကြီးမျက်နှာကို မြင်လိုက်ရလို့ နာတာတွေ ပျောက်သွားသလိုပဲ ကိုကြီးရယ်”

ဂျန် ။ ။ “ငါ့ညီကို မြင်ရတာ ကိုကြီးတော့ ရင်ထုမနာ ဖြစ် လိုက်ပါတိကွယ်။ လဲပြီး ခံလို့များရလျှင် ကိုကြီး ခံချင်ပါရဲ့ ညီရယ်”

ယတ် ။ ။ “ကျွန်တော် ခံနေရပေမဲ့ ကိုယ့်အတွက်ကို သတိ မရပါဘူး၊ ကိုကြီးအကြောင်းကိုပဲ ကျွန်တော် စဉ်းစားနေမိပါတယ်။ ဒါထက် ကိုကြီး ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်တယ် ဟုတ်လား”

ဂျန် ။ ။ “ဟုတ်ပါတယ် ငါ့ညီရယ်”

ယတ် ။ ။ “ဒါဖြင့် ကျွန်တော် လိုက်နိုင်ပါတယ်၊ နည်းနည်း တွဲထူကြည့်စမ်း ကိုကြီး။ ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်နိုင်ပါတယ် ကိုကြီးရဲ့”

ဂျန် ။ ။ “သိပ်ဝေးဝေးကြီး မလျှောက်ရပါဘူး ညီရယ်၊ မြင်းရထားပါခဲ့ပါတယ်။ ကောင့်တီလီတို့ရဲ့ စစ်တပ်နားမှာ စောင့်နေပါ တယ်”

ယတ် ။ ။ “ကောင့်တီလီစစ်တပ်က ဘာလုပ်ဖို့ ဒီအနားမှာ ချထားတာလဲ ကိုကြီး”

ရွန် ။ ။ “ငါ့ညီ ထောင်ကထွက်လာရာမှာ မြို့သူမြို့သားတွေက အနှောင့်အယှက်ပေးမှာကို စိုးရိမ်ကြဟန် တူပါရဲ့ ညီရယ်”

ယတ် ။ ။ “ဪ... မြို့သူမြို့သားတွေ ရောက်နေကြသလား၊ ဒါကြောင့် ထောင်ပြင်ဘက်မှာ ဆူဆူညံညံတွေ ကြားလိုက်တာကိုး။ လူတွေ တော်တော်များသလား ကိုကြီး”

ရွန် ။ ။ “တော်တော်များတယ် ငါ့ညီ”

ယတ် ။ ။ “ဒါဖြင့် ကိုကြီး ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဝင်လာခဲ့သလဲ”

ရွန် ။ ။ “လမ်းကြိုလမ်းကြားကလေးတွေက လှည့်ပြီး မောင်းလာခဲ့ရတာပေါ့ ညီရဲ့”

ထိုခဏ၌ ထောင်ပြင်မှ တိုး၍ ဆူညံသောအသံများ ဖြစ်ပေါ်လာလေရာ အမှန်မှာ ကောင့်တီလီသည် မြို့စောင့်တပ်သားများနှင့် စကားဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ယတ် ။ ။ “လူတွေက ကျွန်တော့်ကို မုန်းလို့လား၊ ကိုကြီးကို မုန်းလို့လား”

ရွန် ။ ။ “နှစ်ယောက်လုံးကို မုန်းနေကြတယ် ညီရဲ့၊ တို့ညီအစ်ကိုမှာ ပြင်သစ်နဲ့ ဆက်သွယ်တယ်ဆိုပြီး မလိုမုန်းတီးသူများက စွပ်စွဲထားကြတယ်”

ယတ် ။ ။ “ဒါကို သူတို့က အပြစ်ဆိုကြတယ်လား၊ တယ်မိုက်တဲ့ လူတွေကိုး။ ဆက်သွယ်တဲ့အတိုင်း အထမြောက်ခဲ့လို့ရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဟော်လန်ပြည်ကြီးကို ဘယ်ရန်သူမျိုးမှ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘူး၊ ဟုတ်လား”

ရွန် ။ ။ “ဒါက ကိစ္စမရှိဘူး ညီရဲ့၊ ကိုကြီး စိုးရိမ်ပူပန်နေတာက ပြင်သစ်ပြည်က ဒီလူဗီအမတ်ကြီးနဲ့ ကိုကြီးတို့ စာပေးစာယူ လုပ်တာတွေကို သိသွားလို့ရှိလျှင်... ဟော်လန်ပြည်ထဲက တို့ညီအစ်ကို လွတ်အောင်ထွက်ဖို့ အပုံကြီး ခက်သွားလိမ့်မယ်။ အမှန်အတိုင်းဆိုတော့ ကိုကြီး

တို့က ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ်ချစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်ကျိုးတွေ အနစ်နာခံ ပြီး ဆက်သွယ်ကြတာပဲ။ နို့ပေမဲ့ ဒီစာတွေကို ဝီလျံမင်းသားတို့လူစု တွေသွားလျှင် ကိုကြီးတို့ ဒုက္ခပဲ၊ ငါ့ညီက ဒီကိုမလာခင် အဲဒီစာတွေကို မီးရှို့ပစ်ခဲ့ရဲ့ မဟုတ်လား...”

ယတ် ။ ။ “ကိုကြီးနှယ်... ကိုကြီးရယ်၊ ကိုကြီးဟာ စိတ် သဘောထား အကြီးဆုံး၊ အမြင့်မြတ်ဆုံး၊ အရည်အချင်း အပြည့်စုံဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းကို ထိုစာတွေက သက်သေခံနေတယ် မဟုတ် လား။ ဒီတော့... ကျွန်တော်က ဒါတွေကို မီးရှို့ပစ်နိုင်ပါ့မလား၊ မရှိ ဘူး၊ သိမ်းထားတယ် ကိုကြီးရဲ့”

ဂျန် ။ ။ “ဟာ ဒါဖြင့် ဒုက္ခပဲ ငါ့ညီရေ၊ တို့ညီအစ်ကိုတော့ အသက်ရှင်နေနိုင်ဖို့ နည်းလမ်းမမြင်တော့ဘူး”

ယတ် ။ ။ “ဘယ့်နှယ်ဟုတ်ရမှာလဲ... ကိုကြီးရယ်၊ အသက်ရှင် ရုံမကဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ကြီးကျယ်ရဦးမှာပါ ကိုကြီးရဲ့...”

ဂျန် ။ ။ “နေပါဦး၊ ဒါထက် စာတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ထား သလဲ”

ယတ် ။ ။ “ကျွန်တော် သားလိုချစ်တဲ့ ဗင်ဘီး(လ်)လက်ထဲမှာ အပ်ထားခဲ့တယ်။ သူက ဒေါ်မြို့မှာနေတယ်”

ဂျန် ။ ။ “ဒါဖြင့်... ဗင်ဘီး(လ်)လည်း ဒုက္ခရောက်ရှာတော့ မှာပဲ ညီရယ်...”

ယတ် ။ ။ “မဟုတ်တာ ကိုကြီးကလည်း”

ဂျန် ။ ။ “ဟုတ်ပါသော်ကော... ညီရယ်၊ ဒီလိုလေ... ဗင် ဘီး(လ်)ဟာက လူမာကလေးသော်လည်းကောင်း၊ လူပျော့ကလေး သော်လည်းကောင်း တစ်ခုခုဖြစ်ရမယ်။ လူမာကလေးဖြစ်ရင် ကိုကြီးတို့ အကြောင်းကို ကြားရာမှာ သူနဲ့ ချစ်ကျွမ်းဝင်ကြောင်းကို ကြားဝါလိုတဲ့

စိတ်မျိုးနှင့် ထုတ်ပြောလိမ့်မယ်။ လူပျော့ကလေးဆိုလျှင် ကိုကြီးတို့နဲ့ သိကျွမ်းဖူးတယ်ဆိုတာကို သူ ကြောက်လိမ့်မယ်။ တကယ်လို့ လူမာ ကလေးဆိုလျှင် သူ ရဲလွန်းတာနဲ့ ပေါ်ကုန်ဖို့ရှိတယ်။ လူပျော့ကလေး ဆိုလျှင် ညှစ်အစ်ပြီး မေးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ပေါ်တော့မှာပဲ။ ဒါကြောင့်... မာလျှင်လည်း ပေါ်မှာပဲ၊ ပျော့လျှင်လည်း ပေါ်မှာပဲ။ ဒီတော့... သူလည်း ဒုက္ခ၊ တို့ညီအစ်ကိုလည်း ဒုက္ခပေါ့။ ကိုင်း... ဒါဖြင့် အချိန်ရှိတုန်း ပြေးကြမှာပဲ ညီရေ။”

ယတ် ။ ။ “မဟုတ်သေးပါဘူး ကိုကြီးရယ်၊ ဗင်ဘီး(လ်)ဆိုတာ က ကျွန်တော် သင်ပြထားတဲ့ သူငယ်ကလေးပါ ကိုကြီးရဲ့။ သူ့စိတ်ကို ကျွန်တော် အကုန်သိပါတယ်။ ကိုကြီး ပြောသလို လူမာလည်း မဟုတ် ဘူး၊ လူပျော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူ ဖော်ပြောလို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး အစ်ကိုကြီးရဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သူကိုယ်တိုင်က ဒီစာတွေအကြောင်းကို လုံးလုံးမသိဘူး ကိုကြီးရဲ့။”

ရွန်ဒီဝစ်သည် အံ့ဩသောမျက်နှာထားနှင့် ကြည့်နေပြီးနောက်...
ရွန် ။ ။ “ဒီလိုလား၊ ကိုင်း ဒါဖြင့် စာတွေကို မီးရှို့ပစ်ဖို့ မြန်မြန် မှာလိုက်ကြဖို့ ရှိတာပေါ့”

ယတ် ။ ။ “ဘယ်သူ့ကိုလွှတ်ပြီး ပြောခိုင်းမလဲ”

ရွန် ။ ။ “ကိုကြီးရဲ့အစေခံ ကရိတ်ကို လွှတ်ရအောင်၊ ငါ့ညီ ကို တွဲဖို့ခေါ်လာခဲ့တယ်။ သူ ယခု ပါလာခဲ့တယ်”

ယတ် ။ ။ “နောက်ဆုံးတစ်နေ့မှာ ကိုယ့်အကြောင်းခြင်းရာတွေ ကို ရှင်းလင်းပြမယ့် သက်သေခံစာတွေကို မီးရှို့ပစ်လို့ တော်ပါ့မလား ကိုကြီးရယ်”

ရွန် ။ ။ “ရှင်းလင်းတာက နောက်၊ သေကုန်တာက အရင် ဖြစ်နေလိမ့်မယ် ငါ့ညီရဲ့”

ယတ် ။ ။ “ဒီစာတွေကို သူတို့တွေလျှင် ကျွန်တော်တို့ကို သတ်မှာ အမှန်ပဲလား ကိုကြီးရယ်”

ထိုခဏ၌ ထောင်ပြင်မှလူများသည် ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်သော အသံများဖြင့် ဆူညံစွာ ဟစ်အော်လျက်ရှိကြလေရာ ဂျန်ဒီဝစ်သည် ညီ၏ မေးခွန်းကိုမဖြေမီ အသံများဝင်လာသော ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ လက်ညှိုး ညွှန်ပြလေ၏ ။

ဂျန် ။ ။ “သတ်မှာ အမှန်ပဲ ညီရဲ့၊ မကြားဘူးလား အော်နေ ကြတာ”

ဟုပြောရင်း ပြတင်းပေါက်ကို အနည်းငယ် လှုပ်လိုက်ရာတွင် အော်ဟစ်သံများသည် ပီသစွာ ဝင်လာလေ၏။

“သစ္စာဖောက်တဲ့ ညီအစ်ကို သတ်လိုက်...”

“လူပြည်မှာ အရှင်မထားနဲ့...”

“သတ်ဆို မြန်မြန်သတ်ကြ...”

၎င်းကြွေးကြော်သံများကို ကြားရသောအခါ ကွန်နိုလိယတ်မှာ ယုံမှားခြင်း ကင်းရှင်းသဖြင့် အစေခံကို ခေါ်သွင်းစေရာ အပြင်၌စောင့် လျက်ရှိသော အစေခံ ကရိတ်သည် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာလေ၏။

ဂျန် ။ ။ “ကိုင်း... ငါ့ညီ မှာစရာရှိတာ မှာပေတော့။ ကောင်း ကောင်းမှတ်ပြီးသွားနော် ကရိတ်...”

ယတ် ။ ။ “နှုတ်နဲ့မှာလို့ မဖြစ်ဘူး ကိုကြီးရဲ့၊ စာနဲ့ရေးမှ ဖြစ်မယ်၊ နှုတ်နဲ့ဆိုလျှင် ယုံမှားမဟုတ်ဘူး”

ဂျန် ။ ။ “ငါ့ညီက စာရေးနိုင်ပါ့မလား”

ယတ် ။ ။ “စက္ကူနဲ့ ခဲတံကိုသာပေးပါ၊ ကျွန်တော် ဖြစ်အောင် ရေးပါ့မယ်”

ဂျန်ဒီဝစ်သည် သမ္မာကျမ်းစာအုပ်မှ ပထမစာရွက်လွတ်ကို

ဆုတ်ယူ၍ မိမိ၏ ခဲတံနှင့်တကွ ကွန်နိုလိယတ်အား ပေးလိုက်ရာ ကွန်နိုလိယတ်သည် ကျိုးကြေလျက်ရှိသော လက်ချောင်းတို့၏အကြား တွင် ခဲတံကိုညှပ်ကာ ရေးသားရာတွင် သွေးများသည် ခဲတံ၏ ဖိနှိပ်ခြင်း အတွက်ကြောင့် အဝတ်ပေါ်သို့ စိမ့်ထွက်လာလေ၏။

၎င်းစာမှာကား...

သားတော်မောင် ဗင်ဘီး(လ်)၊

ယခင်က ကျွန်ုပ် အပ်နှံထားခဲ့သော စာအုပ်ကို မီးရှို့လိုက်ပါလေ။ အထုပ်ကိုလည်း မဖြေနှင့်၊ စာများကိုလည်း မဖတ်လေနှင့်။ ချက်ချင်း မီးရှို့လိုက်ပါလေ။ ထိုစာများတွင် လူသိလျှင် သေစေတတ်သော အကြောင်းအရာများ ပါသည်။ မသိချင်လေနှင့်။ ၎င်းအထုပ်ကို မီးရှို့မှသာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် အသက်ချမ်းသာဖို့ရှိသည်။ မီးရှို့လိုက်ပါလေ။

ကွန်နိုလိယတ် ဒီဝစ်
၁၆၇၂ ခုနှစ်၊
ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်။

ဂျန်ဒီဝစ်သည် စာကိုယူ၍ အစေခံ ကရိတ်၏လက်သို့ အပ်ပြီးလျှင် ထောင်ပြင်ရှိ လူထုကို ကျော်လွန်မိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ခရာတစ်ချက်မှုတ်၍ အချက်ပေးရန် မှာထားပြီးနောက် လွှတ်လိုက်လေ၏။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် အသင့်ပြင်ဆင်ကြပြီးနောက် နားစွင့်လျက်ရှိကြလေရာ ခရာမှုတ်သံတစ်ချက် ကြားရသောအခါတွင်မှ အခန်းပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြလေ၏။

(၃)

ပျန်ဒီဝစ်၏တပည့်

ထောင်ပြင်မှ လူစု၏ ဆူညံမှုကြောင့် ဒီဝစ်ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် ထောင်တွင်းမှ သုတ်ခြေတင်၍ ထွက်သွားကြသောအခါ၌ မြို့သူ မြို့သားတစ်စုတို့သည် တောင်းဟောလ်သို့ သွား၍ ကောင့်တီလီ၏ မြင်းတပ်ကို ထောင်အနီးမှ ထွက်ခွာသွားစေရန် အမိန့်စာ တောင်းခံ လျက် ရှိကြလေပြီ။

ထောင်နှင့် မနီးမဝေး၌ လူတစ်ယောက်သည် အဖော်တစ်ယောက် နှင့်အတူ လူစု၏ အပြုအမူကို စိတ်အားထက်သန်သော မျက်နှာထား နှင့် အကဲခတ်လျက်ရှိရာ လူစုသည် တောင်းဟောလ်သို့ သွားကြသော အခါတွင် ထိုသူသည် မိမိ၏အဖော်ကိုခေါ်၍ မလှမ်းမကမ်းမှ လိုက်ပါ သွားလေ၏။ ထိုသူမှာ အသက် ၂၀ ကျော် အရွယ်ရှိပြီဖြစ်ရာ မိမိ၏ မျက်နှာကို လူသူလေးပါးတို့ မမြင်မတွေ့စေလိုသော လက္ခဏာနှင့် ဦးထုပ်ကို ရှေ့သို့ ခပ်ငိုက်ငိုက်ဆောင်းလျက် လည်စည်းပဝါကြီးဖြင့် မျက်နှာမှ ချွေးတို့ကို မကြာခဏ သုတ်လိမ်းလေ့ရှိလေ၏။

ထိုသူမှာ သိမ်းငှက်ကဲ့သို့ စူးစိုက်သော မျက်လုံးများနှင့် ရှည်၍ ချွန်းသော နှာခေါင်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ၎င်း၏ပါးစပ်မှာ အစဉ်မပြတ် ခပ်ပွင့်ပွင့် ထားတတ်သော အလေ့အကျင့်ရှိလေသည်။ ထိုသူ၏အသားမှာ ဝါစပ်စပ်အရောင်ရှိ၍ လမ်းလျှောက်သောအခါ၌ ခပ်လျှိုးလျှိုးလျှောက်တတ်သည်ဖြစ်ရာ ၎င်း၏ လျှို့ဝှက်သောအမူအရာကို အကဲခတ်ရသော ပုလိပ်တစ်ယောက်သည် လူကောင်းသူကောင်းတစ်ယောက် မဟုတ်နိုင်ဟူ၍ပင် ဆိုလောက်ဖွယ်ရာရှိပေသည်။

ထိုသူမှာ သာမန်အဝတ်အစားမျိုးဖြင့် ဝတ်ဆင်ထား၍ လက်နက်တစ်စုံတစ်ရာမျှ ကိုင်ဆောင်ထားဟန် မတူပေရာ အမြင်သေးငယ်၍ တောင့်တင်းမာကျောသော လက်မောင်းများနှင့် ဖြူစင်နူးညံ့လှသဖြင့် အလုပ်ကြမ်းနှင့် မတွေ့ဖူးသောလက်များ ရှိလေသည်။

ထိုသူ၏အဖော်မှာ စစ်ဗိုလ်ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဓားရှည်ကို လွယ်လျက်ရှိရာ ၎င်းတို့နှစ်ယောက်သည် တောင်းဟောလ်အနီးသို့ ရောက်ကြသောအခါတွင် တစ်ခုသောချောင်သို့ ဝင်ပြီးနောက် လူစု၏ အပြုအမူများကို အကဲခတ်နေကြပြန်လေ၏။

တောင်းဟောလ်အပြင်မှ ဆူပူနေကြသော လူထု၏အသံများကို ကြားရဟန်လက္ခဏာနှင့် လူတစ်ယောက်သည် ဝရန်တာမှ ထွက်ကြည့်သည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ အသားဝါစပ်စပ်ရှိသော လူက...

“ဟိုဟာ ဘယ်သူလဲ...”

ဟုမေးလိုက်ရာ ဓားကို လွယ်ထားသော သူက...

“လက်ထောက်မြို့ဝန်ပါပဲ”

ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေ၏။

“ဘယ်လိုလူစားထဲကလဲ၊ သိသလား”

“လူရိုးလူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်”

ထိုအခါ အသားဝါသောသူသည် ကျေနပ်ဟန်မတူသော မျက်နှာထားမျိုးဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်၊ ဓားလွယ်နှင့်လူက မိမိ၏စကားကို ပြင်ဆင်လိုသောလက္ခဏာနှင့်...

“သေသေချာချာတော့ ကျွန်တော် မသိရပါ အရှင်၊ သူပြောလူပြောလောက်နှင့် ပြောရခြင်းဖြစ်ပါတယ်...”

ဟု ထပ်လောင်း၍ ပြောလိုက်လေ၏။

အသားဝါသော လူကလည်း တင်းမာသော မျက်နှာထားနှင့် “ကြည့်ကြရဦးမှာပဲ” ဟုဆိုကာ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ရပ်ကြည့်နေကြလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း၌ လူထုကြီးက “အမိန့်စာပေးပါ၊ အမိန့်စာလိုချင်ပါတယ်” စသည်ဖြင့် ဟစ်အော်ကြွေးကြော်လျက် ရှိကြလေရာ ခေါင်းဆောင်လုပ်လာသော လူကလည်း ဝရန်တာမှာ ရပ်လျက်ရှိသော လူအား မြို့ဝန်ကြီးကို တွေ့လိုကြောင်းနှင့် တောင်းခံပြောဆိုလျက် ရှိလေ၏။

နောက်ဆုံး၌ မြို့ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် ဝရန်တာသို့ထွက်လာ၍ အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းလေရာ လူထုကမူ ဆူမြဲတိုင်း ဆူပူနေကြ၍ အချို့ကလည်း တောင်းဟောလ်အတွင်းသို့ အတင်းဝင်ရန် ပြင်ဆင်လျက် ရှိကြလေ၏။

မြို့ဝန်ကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်လက်ခံ၍ မေးမြန်းခြင်းမပြုဘဲ ကိစ္စပြီးစီးမည်မဟုတ်ကြောင်းကို သိမြင်သည်နှင့် ဝင်ခွင့်ပြုလိုက်ရလေရာ လူအများလည်း သူထက်ငါ တိုးဝှေ့ကာ ဝင်ကြဆဲတွင် အသားဝါသောလူသည် ထိုနေရာမှ တောင်းဟောလ်အတွင်းသို့ မမြင်နိုင်သောကြောင့် နေရာပြောင်းလဲမည် ပြုလေ၏။ ထိုအခါ ဓားလွယ်နှင့် လူက...

“သတိပြုပါ အရှင်”

“ဘာ သတိပြုရမှာလဲ”

“ဒီလူစုထဲမှာ အရှင့်ကို သိတဲ့လူ ပါကောင်း ပါပါလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်ပါရဲ့လေ၊ ဒီနေရာကနေပြီး ကြည့်ကြလျှင် တော်လောက် ပါပြီ။ ဒါထက် အမိန့်စာတောင်းနေကြတာ ပေးမှ ပေးပါ့မလား ဟင်”

“ပေးလိုက်လျှင်တော့ ဒီဝစ်တို့ ညီအစ်ကို သေရုံရှိမှာပေါ့ အရှင်”

“သေလျှင်ကော... ဘယ့်နှယ်တတ်နိုင်မလဲ”

ထိုအခါ ဓားလွယ်နှင့် လူသည် ရက်စက်သောအဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် ထိုစကားကို ကြားရသည်နှင့် အံ့ဩသော အမူအရာနှင့် ဆရာဖြစ်သူ၏ မျက်နှာကို ငေးကြည့်နေလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း၌ တောင်းဟောင်းအခန်းကြီးအတွင်းမှ ဆူညံသောအသံများ ပေါ်ထွက်လာလေရာ... ၎င်းအသံများအနက်တွင် “အမိန့်စာပေးပါ... အမိန့်စာ ရချင်ပါတယ်” ဟူသော အသံများသည် တိုး၍ တိုး၍ ထွက်လာလေ၏။ အတန်ငယ်ကြာလတ်သော် အသံများသည် ရုတ်တရက်တိတ်ဆိတ်သွားပြီးနောက် ထပ်လောင်း၍ ကျယ်လောင်စွာ ထွက်ပေါ်လာပြန်လေရာ လူများသည် အဆောက်အအုံ၏ပြင်ဘက်သို့ တိုးထွက်လာကြပြန်၍ ၎င်းတို့အနက်တွင် လူတစ်ယောက်သည် စာတစ်ရွက်ကို လက်တွင်မြှောက်ကိုင်ကာ ယမ်းရင်း အလွန်အမင်း ဝမ်းမြောက်သောအမူအရာနှင့် အပြေးအလွှား ခုန်ပေါက်လာလေ၏။ ထိုသူမှာ ဆရာဝန် တစ်ကီလေယာပင် ဖြစ်၍ စာရွက်ကို မြှောက်ယမ်းရင်း... “ရခဲ့ပြီ၊ ရခဲ့ပြီ” ဟု အသံကုန် ဟစ်အော်လျက်ရှိလေ၏။

ဆရာဝန် တစ်ကီလေယာသည် ရှေ့ဆုံးမှ စာရွက်ကိုယမ်းလျက် ထောင်ကြီးဆီသို့ ပြေးသွားလေရာ လူထုသည် ၎င်း၏နောက်မှ စုပြုံကာ လိုက်ပါသွားကြသဖြင့် ထိုဆရာတပည့် နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း နောက်ဆုံးမှ လိုက်သွားကြလေ၏။

ထောင်အနီးသို့ ရောက်ကြသောအခါ ကောင့်တီလီ၏ မြင်းတပ်

သည် ရှေးနည်းအတိုင်း ရှေ့မှဆီးကာလျက် ရှိလေရာ တစ်ကီလေယာ သည် မြို့စောင့်တပ် ဗိုလ်မှူး၏ လက်သို့ စာရွက်ကို ပေးအပ်လိုက်သည် နှင့် မြို့စောင့်တပ် ဗိုလ်မှူးသည်လည်း စာရွက်ကိုယူ၍ ကောင့်တီလီ ထံသို့ မိမိ၏ တပ်သားများနှင့်အတူ ချဉ်းကပ်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ကောင့် တီလီက... “ရှေ့ကို မတိုးကြနဲ့၊ ရပ်လိုက်။ မရပ်လျှင် ပစ်လိုက်မယ်” ဟု ပြောလိုက်သည်နှင့် “အမိန့်စာပါတယ်...” ဟု မြို့စောင့်တပ်သား များက ဝိုင်းဝန်းဟစ်အော်ကြလေ၏။

ကောင့်တီလီသည် အံ့ဩသောအမူအရာနှင့် အမိန့်စာကို လှမ်းယူ စဉ် “ဒီအမိန့်စာကို လက်မှတ်ထိုးတဲ့လူဟာ ဒီဝစ်ညီအစ်ကိုကို သတ်တဲ့ လူအစစ်ပဲ။ ကျွန်ုပ်သာဖြစ်လျှင် လက်နှစ်ဖက်ကို အဖြတ်ခံမယ်၊ ဒီစာ ကို လက်မှတ်မထိုးဘူး” ဟု လူအားလုံး ကြားလောက်အောင် အသံ ကျယ်စွာဖြင့် ပြောလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် မြို့စောင့်တပ် ဗိုလ်မှူးသည် အမိန့်စာကို ပြန်ယူမည် ဟု လက်လှမ်းလိုက်ရာ ကောင့်တီလီသည် လှမ်းထားသောလက်ကို တွန်းဖယ်လျက် “ဒီစာမျိုးဟာ အရေးကြီးတယ်၊ ပြန်မပေးနိုင်ဘူး။ ကျွန်ုပ် သိမ်းထားရမယ်...” ဟုပြော၍ စာကိုခေါက်ပြီးလျှင် အိတ်ထဲသို့ ထည့် ထားလိုက်လေ၏။ ၎င်းနောက် ကောင့်တီလီသည် မိမိ၏ စစ်သားများ ဘက်သို့ လှည့်၍ “တပ်တော်သားများ လက်ယာဘက်သို့လှည့်၊ ဖြည်း ဖြည်းသွား” ဟု အမိန့်ပေးပြီးမှ မြို့စောင့်တပ်သားများအား “လူသတ် သမားတွေ၊ မင်းတို့ သဘောအတိုင်း လုပ်ရစ်ကြပေတော့” ဟု ပြောကာ ထွက်ခွာသွားလေ၏။ ထိုအခါ လူထုသည် ဆူညံစွာ ဟစ်အော်ကြွေး ကြော်ကာဖြင့် ကောင့်တီလီတို့ ဆုတ်ခွာသွားကြသလောက် ရှေ့သို့တိုး ၍ ချီတက်လာကြလေ၏။

ဒီဝစ်ညီအစ်ကိုတို့သည် ထောင်ကြီးမှ ဆင်းလာကြ၍ လှေကား

ရင်းသို့ ရောက်ကြရာတွင် ကြောက်အားလန့်အားနှင့် ဆတ်ဆတ်တုန်လျက်ရှိသော ထောင်မှူး၏ သမီး ရိုဆာနှင့်တွေ့သဖြင့် ရိုဆာက လူစုသည် မြို့ဝန်ထံသို့ အမိန့်စာတောင်းရန် သွားကြကြောင်းနှင့် ပြောပြလေ၏။

ရွှန် ။ ။ “ဘာအမိန့်စာလဲ ငါ့သမီးရဲ့”

ဆာ ။ ။ “ကောင့်တိလီ စစ်တပ်ကို ထောင်ကြီးမှ ထွက်ခွာသွားစေဖို့ အမိန့်ပါတဲ့”

ရွှန် ။ ။ “ဟိုက်... ဒီလိုဆိုလျှင် မဖြစ်ဘူးထင်တယ်၊ ဘယ်နှယ်လုပ်ကြပါ့မယ်”

ဆာ ။ ။ “ကျွန်မ တစ်ခုအကြံပေးချင်ပါတယ်”

ရွှန် ။ ။ “ဆိုစမ်းပါ သမီးရယ်”

ထိုအခါ ရိုဆာက ထောင်ရှေ့တံခါးကြီးမှ မထွက်ဘဲ နောက်တံခါးမှ ထွက်ကြဖို့အကြောင်း၊ တံခါးသော့ကိုလည်း ဖခင်၏အိတ်ထဲမှ မိမိ နှိုက်ယူထားပြီးကြောင်း၊ ရွှန်ဒီဝစ် စီးလာခဲ့သော မြင်းရထားကိုလည်း နောက်တံခါးမှ ပြောင်းရွှေ့စောင့်ဆိုင်းနေရန် ပြောထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းတံခါးမှထွက်၍ လူပြတ်သောလမ်းများတစ်လျှောက် မောင်းနှင်သွားကြပါလျှင် အလိုရှိသော မြို့တံခါးသို့ ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြောပြလေ၏။

ထိုအခါ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် အဖိုးအခကို မမျှော်လင့်ဘဲ မိမိတို့အား ကူညီပေးသော မိန်းကလေးအား ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်ကြလေရာ ကွန်နိုလိယတ်က မိမိလက်တွင် ယခုအချိန်၌ ကျေးဇူးဆပ်ရန် တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိသဖြင့် အခန်းတွင်း၌ရှိသော မိမိ၏ ကျမ်းစာအုပ်ကိုသာလျှင် လက်ဆောင်အဖြစ်နှင့် ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလေ၏။ ရိုဆာကလည်း မိမိမဖတ်တတ်စေကာမူ ၎င်းကျမ်းစာအုပ်

ကို ဘယ်အခါမှ မပျောက်စေရဘဲ မြတ်နိုးစွာ သိမ်းထားမည်ဖြစ်ကြောင်း နှင့် ပြန်ပြောလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း၌ ထောင်ပြင်မှ လူထုသည် ဆူညံစွာ ဟစ်အော် ကြွေးကြော်လျက်ရှိကြလေရာ ဂျန်ဒီဝစ်သည် ညီဖြစ်သူ ကွန်နိုလိယတ် ကို လက်တွဲလျက် ရိုဆာ၏ နောက်မှ ထောင်နောက်ဆီသို့ တတ်နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ သွားကြလေ၏။ တံခါးဝသို့ ရောက်လျှင် မြင်းရထားသည် ရိုဆာ စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ထောင်ပြင်မှ အဆင်သင့် စောင့်ဆိုင်းလျက် ရှိရာ ရိုဆာသည် တံခါးကို သော့နှင့်ဖွင့်ပေးသဖြင့် ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် တို့သည် တံခါးပေါက်မှထွက်ကြ၍ ဂျန်ဒီဝစ်သည် ညီဖြစ်သူအား ကြင်နာယုယစွာဖြင့် ရထားပေါ်သို့ တင်ပေးလေ၏။

ထိုအခိုက်တွင် ထောင်ရှေ့မှ ဆူညံသောအသံများ ဖြစ်ပေါ်လာ သဖြင့် မြင်းရထားမောင်းသမားသည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြင်းပြင်းစွာနှင့် “မြန်မြန်လုပ်ကြပါ၊ မြန်မြန်... မြန်မြန်” ဟူ၍ တရစပ် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်လျက် ရှိလေ၏။

ဂျန်ဒီဝစ်သည် ရထားပေါ်သို့ နောက်ဆုံးမှတက်၍ တံခါးကို မပိတ်မီ ရိုဆာအား ကျေးဇူးတင်စကားပြောရင်း “ဒီညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် ကို ကယ်ဆယ်ခြင်းအတွက် တစ်နေ့နေ့မှာ ဧကန်မုချ ကောင်းကျိုးကြီး ပေးပါလိမ့်မယ်။ မိန်းကလေး ကျေးဇူးကို ကျွန်ုပ်တို့က မဆပ်နိုင်သော် လည်း ဆပ်မည့်သူ ဧကန်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်” ဟု ပြောခဲ့လေသေး၏။ ထို့နောက်မှ တံခါးကိုပိတ်၍ မြင်းရထားသမားအား “တိုလ်ဟက်တံခါး ကို မောင်းဟော့” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေ၏။

ရထားသမားသည် မြင်းများကို ကျာပွတ်နှင့် အားကုန်ရိုက်ကာ နှင်လိုက်ရာ အလွန်စိတ်ထက်သော မြင်းများဖြစ်သည့်အလျောက် ခုန်၍ ထိုးလိုက်ကြရကား ဘီးများသည် မြေနှင့်ခွာတော့မတတ် လွှတ်ခနဲ

ဆောင့်လျက် ထွက်သွားကြလေ၏။ ကွန်နိုလိယတ်၏ ခရီးစဉ်မှာ တိုလ်ဟက်တံခါးမှထွက်၍ မိမိတို့အတွက် စောင့်လျက်ရှိသော သင်္ဘောကလေးတစ်စင်းဖြင့် တိုင်းပြည်မှခွာထွက်ရန် ဖြစ်လေသည်။

ရိုဆာသည် ထွက်ခွာသွားသော မြင်းရထားကို မျက်စိတစ်ဆုံးတိုင်အောင် မျှော်ကြည့်ပြီးမှ တံခါးကိုပိတ်ကာ သော့ခတ်ပြီးလျှင် သော့ကို ရေတွင်းတစ်ခုထဲသို့ ပစ်ချလိုက်လေ၏။

မြို့စောင့်တပ်သားများနှင့် လူထုသည် ကောင့်တီလီတို့ ထွက်ခွာသွားကြသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထောင်ရှေ့တံခါးကြီးသို့လာကြ၍ ထောင်မှူးအား တံခါးဖွင့်ပေးရန် အော်ဟစ်တောင်းဆိုကြလေရာ ထောင်မှူးက မူ တံခါးဖွင့်ပေးရန် အမိန့်စာ မပါသောကြောင့် မဖွင့်နိုင်ကြောင်းနှင့် ငြင်းဆိုလေ၏။

ထိုအခါ စိတ်မရှည်နိုင်သော လူထုသည် တိုင်ကြီးတစ်လုံးကို လှုပ်နှံကာ ဖြုတ်ယူလာခဲ့ကြပြီးနောက် သံတံခါးကြီးကို တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက် ဆောင့်ကြလေရာ အလွန်ခိုင်မာလှသော တံခါးကြီးဖြစ်စေကာမူ လူအားကောင်းလှသည်ဖြစ်သောကြောင့် တစ်ချက်ထက်တစ်ချက် ပြုတ်ထွက်ဖို့ နီးကပ်လာလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ထောင်မှူးသည် တံခါးကြီး ပြုတ်ထွက်တော့မည့် အတူတူ မိမိက ဖွင့်ပေးရလျှင် ကောင်းချေမည်လောဟု စဉ်းစားစိတ်ကူးနေဆဲတွင် နောက်မှချဉ်းကပ်လာသော သမီးရိုဆာကို မြင်သည်နှင့်...

“ဘယ့်နှယ်လဲ ငါ့သမီး၊ ဖွင့်ပေးလိုက်ရလျှင် မကောင်းပေဘူးလား။”

“ဘာလုပ်ဖွင့်ပေးမှာလဲ၊ နေပေစေ အဖေရဲ့။”

“တော်တော်ကြာလို့ ပွင့်လာတော့ ငါတို့ကို သတ်ကြလိမ့်မယ်ကွဲ့။”

“ဘာကြောင့်သတ်ရမလဲ၊ ပုန်းနေမှာပေါ့။”

“ဘယ်သွားပုန်းမလဲ သမီးရဲ့”

“တိတ်တိတ်ပုန်း အကျဉ်းသမားတွေထားတဲ့ မြေတိုက်ရှိတယ်”

“ဟုတ်လား”

“နို့ ငါ့သမီးကော”

“ကျွန်မလည်း လိုက်ပုန်းမှာပေါ့”

“ကိုင်း... ဒါဖြင့် လာဟေ့ သမီး၊ တယ်ညဏ်ကောင်းတဲ့ သမီးကွယ်”

၎င်းနောက် သားအဖနှစ်ယောက်တို့သည် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသမားအား လျှို့ဝှက်စွာ သိုလှောင်ထားခဲ့ဖူးသော မြေတိုက်ရှိရာသို့ သွားကြ၍ မြေတိုက်တံခါးကို လျှို့ဝှက်သောနည်းဖြင့် ဖွင့်ပြီးနောက် လှေကားမှ ဆင်းကာ တံခါးကို ပိတ်လိုက်မိကြသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထောင်ရှေ့မှ တံခါးကြီးပွင့်လာ၍ လူအုပ်ကြီးသည် ဆူညံစွာ ငြာသံပေးလျက် ထောင်တွင်းသို့ ပြေးဝင်လာကြလေ၏။

ထို့နောက် ကွန်နိုလိယတ်ကို ချုပ်နှောင်ထားသည့် အပေါ်ထပ်သို့ ပြေးတက်ကြရင်း “ဒီဝစ်ကို သတ်မယ်”၊ “သစ္စာဖောက်သူတွေကို သတ်မယ်” စသည်ဖြင့် ဆိုမြည်သွားကြလေကုန်၏။

(၄)

လူထုလက်ချက်

ဝါစပ်စပ်အသားရှိသောလူနှင့် ဓားကို လွယ်ထားသော သူတို့သည် ထောင်ကြီးနှင့် မနီးမဝေးမှရပ်လျက် လူထု၏အပြုအမူများကို အကဲခတ်နေကြရာ လူတစ်ယောက်သည် ကွန်နိုလိယတ်ကို ချုပ်နှောင်ထားသော အခန်း ပြတင်းပေါက်မှသံတိုင်ကို လှုပ်ခါရင်း “ပြေးသွားပြီဟေ့... မရှိတော့ဘူး” ဟု ဟစ်အော်ကာ ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုသတင်းကို ကြားရသောအခါ လူထုသည် ထိုမှဤမှ ပြေးလွှားကာ ယောက်ယက်ခတ်ဖြစ်နေကြလေရာ အသားဝါသောလူက မိမိ၏ တပည့်အား....

“ထွက်ပြေးသွားပြီ ဆိုပါကလား ကိုယ့်လူ”

“တော်ပါသေးရဲ့ဗျာ၊ ဒီလူစုလက် ရောက်လျှင်တော့ သက်သာမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဧကန္တ သေရပြီပဲ”

“ဘာ တော်တာလဲ၊ ထောင်ထဲက ထွက်နိုင်ပေမဲ့ မြို့ပြင်ရောက်အောင် ထွက်ဖို့ လိုသေးတယ်”

“ဘာကြောင့်လဲ.... အရှင်၊ တံခါးတွေ ဖွင့်ထားတယ်မဟုတ်လား”

“အခါတိုင်း ဖွင့်ထားပေမဲ့ ဒီကနေ့ ပိတ်ထားလျှင် ဘယ်နှယ် လုပ်မလဲ”

“တံခါးတွေကို ပိတ်ထားဖို့ ဘယ်က အမိန့်ပေးလို့လဲ”

“မဆိုနိုင်ဘူးလေ၊ မလိုတာဆိုတာမျိုးဟာ ဖြစ်တတ်လွန်းလို့ ပြော ရတာပဲ”

ထိုအခါ တပည့်ဖြစ်သူသည် ဆရာလုပ်သူ၏ အမူအရာကို မသင်္ကာသောစိတ်ဖြစ်လာ၍ ကွန်နိုလိယတ်အတွက် စိတ်လေးမိလေ၏။

ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့မှာမူ ထောင်မှထွက်ခွာလာခဲ့ကြပြီးနောက် လူသူလေးပါးတို့ သင်္ကာမကင်းခြင်း မဖြစ်ကြစေရန် မြင်းရထားကို လွန်မင်းစွာ မနှင်စေဘဲ ခပ်မှန်မှန်မောင်းစေဖို့ ပြောပါသော်လည်း ရထား မောင်းသမားမှာ ကြောက်စိတ်မွန်နေသည်ဖြစ်၍ ကဆုန်ချလျက်သာလျှင် မောင်းနှင်လာခဲ့လေ၏။ နောက်ဆုံး၌ မြင်းရထားသည် ရုတ်တရက် ရပ်တန့်သွားသည်ဖြစ်၍ အပြင်သို့ မျှော်ကြည့်လိုက်ကြရာတွင် မြို့တံခါး သို့ ဆိုက်ရောက်နေကြကြောင်း တွေ့ရှိရလေ၏။

“မောင်းလေ... ဘာကြောင့်ရပ်နေရသလဲ”

“တံခါးပိတ်ထားတယ်”

ထိုခဏ၌ ဈေးဆိုင်ရှင်တစ်ဦးသည် မိမိ၏ဆိုင်ကို ကုပျာကယာ ပိတ်ခဲ့၍ ကွန်နိုလိယတ်ကို သွားကြည့်မည်အကြံနှင့် ထောင်ကြီးဘက်သို့ သုတ်ခြေတင်လာခဲ့ရာ မြင်းရထား ပြတင်းပေါက်၏ပြင်ဘက်သို့ ဦးခေါင်းပြုထွက်၍ ကြည့်လိုက်သော ဂျန်ဒီဝစ်ကို မြင်လိုက်သည်နှင့် ရှေ့က လူနှစ်ယောက်ကို မိအောင်ပြေး၍ လိုက်လေ၏။ အနီးသို့ရောက် လျှင် ထိုသူသည် လူနှစ်ယောက်တို့အား အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြသဖြင့် လူသုံးယောက်လုံးသည် လမ်းပေါ်ရပ်တန့်ကာ မြင်းရထားဘက်သို့

လှမ်းကြည့်နေကြလေ၏။

မြို့တံခါး၌ကား မြင်းရထားသမားသည် တံခါးမှူးအား တံခါး ဖွင့်ပေးရန် ပြောသောအခါ...

“ခင်ဗျားတို့ပြောတော့ လွယ်လိုက်တာ၊ ဘာနဲ့ ဖွင့်ပေးရမှာလဲဗျ”

“သော့နဲ့ဖွင့်ပေါ့ဗျ”

“သော့ရှိလျှင်... ကောင်းသားပေါ့”

“သော့ ဘယ်ရောက်လို့လဲ”

“လူတစ်ယောက် ယူသွားတယ်”

ထိုအခါ ဂျန်ဒီဝစ်သည် တံခါးမှ ဦးခေါင်းပြုထွက်၍ တံခါးမှူး အား ချောမော့တောင်းပန်၍ တံခါးဖွင့်ရန် ပြောလေ၏။

“ကျွန်တော် မှန်မှန်ပြောနေတာပါ၊ သော့ကို လူတစ်ယောက် လာယူသွားပါတယ်”

“ဘယ်တုန်းကလဲ”

“ဒီကနေ့ မနက်ကပဲ”

“ဘယ်လိုလူလဲ၊ ပုံပန်း ဘယ်လိုနေသလဲ”

“အသားဝါစပ်စပ်နဲ့၊ အသက် ၂၀ ကျော်ကလေးလောက် ရှိဦး မယ်”

“ဘာကြောင့် သူ့ကိုပေးလိုက်ရသလဲ”

“သူ့မှာ မြို့ဝန်ကြီးဆီက လက်မှတ်ပါလာတယ်”

ထိုအခါ ကွန်နိုလိယတ်က ကြောက်အားတကြီးမရှိဘဲ တည်ငြိမ် သောအသံဖြင့် “ကျွန်တော်တို့တော့... နေ့စေ့ပြီထင်တယ် ကိုကြီးရေ” ဟု ပြောသော်လည်း ဂျန်ဒီဝစ်က မကြားချင်ပြု၍...

“နေပါဦးကွဲ့... ဒီပြင်တံခါးတွေကော ဒီလိုပဲ ပိတ်ထားသလား”

“ဒါတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး”

“ကိုင်း ဒါဖြင့်... ရှေ့တံခါးကို မောင်းဟော ငါ့လူ”

ရထားသမားသည် အခြားတံခါးကိုမောင်းရန် ရထားကို လှည့်လျက်ရှိစဉ် လူတစ်စုသည် လမ်းပေါ်တွင် စုရုံးလျက် ရှိကြလေပြီ။ ထိုလူစုအလယ်၌ ယခင်ဖော်ပြခဲ့သော လူသုံးယောက်လည်း ပါဝင်ကြလေရာ လူအားလုံးတို့သည် မြင်းရထားလှည့်၍ မောင်းလာသည်ကို မြင်ကြသောအခါ၌ တုတ်၊ ဓား စသောလက်နက်များကို မြှောက်ကိုင်လျက် လမ်းပိတ်ဆို့ရန် ကြိုးစားကြလေ၏။

ဂျန်ဒီဝစ်ကမူ အသက်ဘေးအတွက် အရေးကြီးလျက်ရှိသောကြောင့် ဖယ်ရှားမပေးခဲ့လျှင် အတင်းဖြတ်၍ မောင်းနှင်ရန် အမိန့်ပေးလေရာ လူစုသည် လမ်းတည့်တည့်မှ ဆီးလျက်... “ရပ်လိုက်၊ ရပ်လိုက်” ဟု ဟစ်အော်ကြသော်လည်း ရထားသမားသည် မြင်းများကို ကျာပွတ်နှင့်ရိုက်ကာ ဇွတ်အတင်း မောင်းနှင်လေ၏။

မြင်းများသည် လူများဆီးကာလျက် ရှိသောကြောင့် ထိတ်လန့်သည်နှင့် ပတတ်ရပ်ကာတန့်ရပ်သွားသော်လည်း ကျောပေါ်သို့ ကျာပွတ်ထိသောအခါတွင် ရှေ့ကဘေးရန်ထက် နောက်ကဘေးရန်ကို ပိုမိုကြောက်ရွံ့သည်နှင့် လူစု၏အလယ်သို့ အတင်းတိုးဝင် ဖြတ်သန်းပြေးလွှားလေရကား ငြိမ်ခနဲဖြစ်သွားပြီးနောက် ဒိတ်ခနဲ မြောက်တက်သွားပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ပြေးမြီတိုင်း ပြေးကြလေ၏။

ထိုအခါ ကွန်နိုလိယတ်က “တစ်ယောက်ယောက်ကို တိုက်မိပြီ ထင်တယ် ကိုကြီးရှေ့” ဟုပြောသော်လည်း ဂျန်ဒီဝစ်က “မောင်းသာ မောင်းဟော၊ ပြန်မကြည့်နဲ့၊ မောင်းသောမောင်း” ဟု အမိန့်ပေးလေ၏။ ရထားသမားသည် ဆက်လက်၍မောင်းသော်လည်း အတန်ငယ် မောင်းမိသောအခါ ရပ်တန့်ရလေ၏။

“ဘာဖြစ်တာလဲ ဟောလူ”

“ရှေ့မှာကြည့်ပါတော့”

ထိုခဏ၌ကား ထောင်ကြီးမှ လူထုသည် ကွန်နိုလိယတ်တို့ ထွက် ပြေးကြသည်ကို သိကြသည်နှင့် လှည့်၍လိုက်လာကြလေရာ မြင်းရထား ၏ ရှေ့တည့်တည့်လမ်းပေါ်တွင် အလုံးအရင်းနှင့် ရင်ဆိုင်ချီတက်လာကြ သည်ကို တွေ့မြင်ကြရလေ၏။

“ဆင်းတော့ဟေ့... မတတ်နိုင်တော့ဘူး၊ ငါတို့ကို မိသွားပြီ” ဟု ဂျန်ဒီဝစ်က ရထားသမားအား ပြောဆဲတွင် ၅၀၀ ထက်မနည်းသော လူစုက “ဟောဟိုမှာ သူတို့ရထားပဲ” ဟု ဆူညံစွာ အော်ပြောကြရာတွင် ရထားတိုက်ခံရသဖြင့် နောက်မှ ပြေးလိုက်လာကြသော လူများကလည်း “ဟုတ်တယ်... ဟုတ်တယ်... သူတို့ပဲ၊ ပြေးခဲ့ကြ... ပြေးခဲ့ကြ” ဟု အော်ဟစ်ကာ ခေါ်ယူလေ၏။

နောက်မှလိုက်လာသော လူများအနက်တွင် ရထားတိုက်မိသဖြင့် သွေးရဲရဲ သံရဲရဲဖြစ်နေသော လူတစ်ယောက်ကိုလည်း ပွေ့လျက် ဆောင် ယူခဲ့ကြလေ၏။ ရထားသမားမူကား ကိုယ်လွတ်ရုန်း၍ ထွက်ပြေးရန် ပြောသော်လည်း ရထားပေါ်မှ မဆင်းဘဲ နေလေ၏။

မကြာမီအတွင်း မြင်းရထားမှာ ရှေ့မှပြေးလာသော လူစုနှင့် နောက် မှပြေးလိုက်လာသော လူစု၏အကြားတွင် ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် မိလျက် ရှိလေရာ ရှေ့မှလာသော လူများအနက်မှ ပန်းပဲသမားတစ်ယောက်သည် လက်တွင်ကိုင်ဆောင်လာသော တူကြီးဖြင့် မြင်းတစ်ကောင်၏ ဦးခေါင်း ကို ထုလိုက်လေရကား မြင်းသည် တုံးခနဲ လဲကျသွားလေ၏။

ထိုခဏ၌ လမ်းစာစ်ဖက်တွင်ရှိသော အိမ်တစ်ဆောင်မှ ပြတင်း ပေါက် တရုတ်ကတ်သည် ဖြည်းညင်းစွာ ပွင့်လာ၍ အသားဝါစပ်စပ် ရှိသောလူသည် လမ်းပေါ်၌ ဖြစ်ပျက်နေသော အခြင်းအရာကို စိတ်အား ထက်သန်စွာ ချောင်းကြည့်လျက်ရှိလေ၏။ ထိုသူ၏ နောက်၌ကား

ဓားကိုလွယ်ထားသောလူသည် ကြင်နာသနားသော မျက်နှာနှင့်
ငေးကြည့်နေလေ၏။

ထိုခဏ၌ ကွန်နိုလိယတ်သည် အရိုက်ခံရပြီးလျှင် မြေပေါ်သို့
ထိုးလဲသွားလေ၏။

သို့ရာတွင် 'အသည်းကောင်း' သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်နှင့်
နာကျင်သောဝေဒနာကို ဂရုမစိုက်ဘဲ လူးလဲ၍ထလိုက်ရာ နောက်
တစ်ချက် နှက်လိုက်ကြသဖြင့် လဲကျသွားပြန်လေ၏။ ထိုအကြိမ်၌မူ
မထနိုင်အောင် ရှိနေတော့ပေရာ လူများသည် လဲနေသော ကွန်နိုလိယတ်
အား တရွတ်ဆွဲ၍ လမ်းလယ်သို့ထုတ်ပြီးလျှင် ဆူညံစွာ ဟစ်အော်
ရေရွတ်နေကြသော လူစု၏အလယ်သို့ ရောက်သွားလေတော့၏။

ထိုအခါ ဓားကိုလွယ်ကာ ပြတင်းပေါက်မှ ချောင်းကြည့်နေသော
လူက မိမိဆရာအား “မကယ်တော့ဘူးလား အရှင်၊ အရှင်ရဲ့ဆရာ
ဖြစ်ဖူးတဲ့ ဂျွန်ဒီဝစ်ကိုလည်း သတ်ကြတော့မှာပဲ။ အရှင် မကယ်ဆယ်လျှင်
ခများမှာ သေရရှာတော့မယ်” ဟု တောင်းပန်ပြောဆိုလေရာ အသားဝါ
စပ်စပ်ရှိသော အော်ရိန်းမင်းသားက ခက်ထန်တင်းမာသော မျက်နှာထား
နှင့် ထိုသူဘက်သို့ ရုတ်တရက်လှည့်၍ “ကပ္ပတိန်ဒီကင်၊ အရေးအကြောင်း
ရှိလျှင် အဆင်သင့်ရှိဆရာအောင် ကျွန်ုပ်၏စစ်တပ်ကို မောင်မင်း သွားကြည့်
ထားလိုက်” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေ၏။

“ဒီလိုနေရာမှာ အရှင်တစ်ယောက်တည်း နေရစ်လို့ တော်ပါ့မလား
အရှင်”

“ကျွန်ုပ်အတွက် စိုးရိမ်မနေပါနဲ့၊ ခိုင်းတာကို လုပ်ချေပါ”
ကပ္ပတိန်ဒီကင်မှာ မမြင်လိုသောအရာကို မကြည့်လိုသည်နှင့်
သွက်သွက်ပင် ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ထိုခဏ၌ ဂျွန်ဒီဝစ်သည် ရထားပေါ်မှခုန်ဆင်း၍ မင်းသား ချောင်း

ကြည့်နေသောအိမ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ တိုက်တစ်တိုက်၏ရှေ့ခုံပေါ်သို့ တက်သွား၍ “ငါ့ညီကော... ငါ့ညီ ဘယ်ရောက်သွားသလဲ” ဟု တောင် မြောက်လေးပါးတို့ကို လှမ်းကြည့်နေလေ၏။

လူတစ်ယောက်က “သူ့ညီ မေးလိုက်ရတာ၊ ဘာလုပ်မလို့လဲ” ဟု ငေါက်ငမ်းကာဖြင့် ဂျန်ဒီဝစ်၏ ဦးခေါင်းကို လက်သီးဖြင့်ထိုးလိုက် ရာ ဦးထုပ်သည် မြေပေါ်သို့ လွင့်စဉ်ထွက်သွားလေ၏။

ဂျန်ဒီဝစ်သည် သူ့ညီ၏သွေးများ ခြင်းခြင်းနီသော လူတစ်ဦး၏ လက်များကို မြင်ရသည့်အခါ မကြည့်ဝံ့သည်နှင့် သနားဖွယ် ညည်းညူ လျက် မိမိ၏မျက်နှာကို လက်ဖြင့် ပိတ်ထားလိုက်လေရာ မြို့စောင့် တပ်သားတစ်ယောက်က “ဪ... မကြည့်ချင်လို့ ပိတ်ထားသလား” ဟု ငေါက်၍ ရိုက်လိုက်၏။

ဂျန်ဒီဝစ်သည် ဒဏ်ရာကို ဂရုစိုက်ဘဲ “ငါ့ညီကော... ငါ့ညီ၊ ငါ့ညီရေ... ဘယ်ကလဲ ဟေ့...” ဟု အော်ဟစ်ကာ မေးလျက်ရှိသည်။

ဤတွင် တစ်ယောက်သောလူက သေနတ်နှင့် ပစ်လိုက်တော့၏။ အော်ရိန်းမင်းသားမှာမူ ထိုအခြင်းအရာကို အစမှ အဆုံးတိုင် ကြည့်ရက်လေသလော မပြောနိုင်ပေ။ သိရသလောက်မှာ လူများသည် အလောင်းများကို စက်တိုင်တွင် မြှောက်တင်လျက်ရှိကြစဉ် မင်းသား သည် ထိုလူစု၏အနီးမှ ကပ်လျက် ဖြတ်သွားသော်လည်း မည်သူကမျှ ၎င်းအား ဂရုစိုက်၍ မကြည့်နိုင်ကြသဖြင့် မမြင်လိုက်ကြရပေ။

မင်းသားသည် တိုလ်ဟက်တံခါးသို့ ရောက်သွား၍ တံခါးသော့ ကို တံခါးမှူးအား ပြန်အပ်လျက်ရှိစဉ် ကပ္ပတိန်ဒီကင် ဆိုက်ရောက်လာ လေရာ မင်းသားက ယခုတိုင် မြို့တွင်းမှ မထွက်ရသေးသလောဟု မေးလေ၏။

ထိုအခါ ဒီကင်က မိမိမှာ မြို့တံခါးများသို့ တစ်ခုပြီးတစ်ခု သွား

ရောက်သော်လည်း တံခါးများ ပိတ်ထားသည်ကိုသာ တွေ့ခဲ့ရကြောင်း၊
ယခု မိမိရောက်လာသော တံခါးမှာ တတိယတံခါး ဖြစ်ကြောင်းနှင့်
ပြန်ပြောလေ၏။

ကပ္ပတိန်ဒီကင်သည် မင်းသားအား ရိုသေကောင်းညွတ်သော အမူ
အရာနှင့် စကားပြောသည်ကို တံခါးမှူး မြင်သောအခါ မိမိသည် ထိုသူ
အား အရောတဝင် ပြောဆိုခဲ့မိခြင်းများကို သတိရ၍ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်
ခြင်း ဖြစ်မိလေ၏။

သို့ရာတွင် မင်းသားသည် မည်သို့မျှ အမှတ်ထားဟန်မတူဘဲ
ရွှေခရာကလေးတစ်ခုကို အင်္ကျီအိတ်မှထုတ်ယူ၍ ပါးစပ်၌တော့ကာ မှုတ်
လိုက်လေရာ လူတစ်ယောက်သည် မြင်းတစ်စီးကိုစီး၍ အခြားမြင်း
တစ်စီးကို ကြိုးဖြင့်ဆွဲကာ ပေါ်ထွက်လာလေ၏။

၎င်းနောက် မင်းသားသည် မိမိအား ပေးအပ်သော မြင်းကိုယူ၍
နင်းကွင်းတွင် ခြေမလျှိုဘဲ တစ်ခါတည်း လွှားတက်ပြီးလျှင် ကပ္ပတိန်
ဒီကင်ကိုခေါ်၍ ထွက်သွားလေရာ ဒီကင်သည် မလှမ်းမကမ်းမှ လိုက်ပါ
သွားလေ၏။

(၅)

ဂမုန်းသမားနှင့် အိမ်နီးချင်း

ပျန်ဒီဝစ်၏ အစေခံ ကရိတ်သည် မိမိ အရှင်သခင်၏ အကြောင်းကို မသိရှာဘဲ မြင်းတစ်စီးနှင့် ထွက်လာခဲ့လေရာ ဟောဂ်မြို့ကြီး၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိသော ရွာကလေးများကို ကျော်လွန်၍ တစ်ဖက်တစ်ချက်၌ သစ်ပင်ကြီးများ ညပ်လျက်ပေါက်နေသော လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် စီးနင်းသွားလေ၏။

ဘေးအန္တရာယ် ကင်းလွတ်ပြီဟု ထင်ရသောအရပ်သို့ ရောက်သောအခါ ကရိတ်သည် မြင်းကို မြင်းစောင်းတစ်ခုတွင် အပ်ထားခဲ့၍ တူးမြောင်းလှေကြုံဖြင့် ဆက်လက်သွားလေရာ တောင်ခြေရင်း၌ လေရဟတ်ကြီး အမြောက်အမြားရှိ၍ တောင်ကမ်းပါးယံ၌ တည်ထားသော ဒေါ်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လေ၏။

ဆိပ်ကမ်း၌ လှေဆိုက်ပြီးသည့်နောက် ကရိတ်သည် မထင်ရှားသောအသွင်ဖြင့် အမှတ်မဲ့ ဆင်းသက်ခဲ့၍ ပန်းနု၊ ပန်းရင့်ရောင်တို့ဖြင့် လှပစွာ ခြယ်လှယ်ထားသော ဗင်ဘီးလ်၏ နေအိမ်သို့ ခြေကျင်လျှောက်

လာခဲ့လေ၏။

ကွန်နိုလိယတ် ဒီဝစ်၏ လော့ဒ်ဆန်း ခေါ် ဒေါက်တာဗင်ဘီးလ် မှာ ၎င်း၏အဘိုးနှင့် ဖခင်တို့ နေထိုင်ခဲ့ဖူးသော ၎င်းတိုက်အိမ်အတွင်း၌ မွေးဖွားခဲ့လေရာ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ အသက်ရှင်စဉ်အခါက အိန္ဒိယနှင့် ကူးသန်းဆက်ဆံကာ ဖောက်ကားခြင်းအားဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အခြေအနေသို့တိုင် ရောက်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ လယ်ယာချောင်းမြောင်းနှင့် တိုက်တာနေအိမ်တည်းဟူသော အမွေအနှစ်တို့အပြင် 'ဂီလ်ဒါ' ခေါ် ဒတ်ချ်ဒင်္ဂါး ၁ ကျပ် ၂ ပဲတန်သည့် အသစ်ကျပ်ချွတ် လေးသိန်းမျှကို လည်း သားဖြစ်သူအတွက် ထားခဲ့နိုင်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ 'ဟီးရီး' ဖြစ်သော ကွန်နိုလိယတ် ဗင်ဘီးလ်မှာ ၎င်းငွေသားများအပြင် လယ်မြေတို့အပေါ်မှ တစ်နှစ်လျှင် ဂီလ်ဒါ ၁၀၀၀၀ ခန့် ဝင်ငွေရှိသူတစ်ယောက်ဖြစ်လေရာ သုံးဖြုန်းခြင်းအလုပ်၌ ဝါသနာ ပါသူတစ်ယောက် မဟုတ်သောကြောင့် ငွေသားများကို မဆိုထားဘိ၊ မြေမှရရှိသော နှစ်စဉ်ကြေးကိုပင် မကုန်နိုင်သည်ဖြစ်၍ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် တိုးပွားလျက်သာ ရှိလေ၏။

ဖခင်ဖြစ်သူ 'မင်ဟီယာဗင်ဘီးလ်' သည် သေခါနီးဆဲဆဲတွင် သား ဖြစ်သူ ကွန်နိုလိယတ် ဗင်ဘီးလ်ကို ခေါ်၍ "ငါ့သားကြီး၊ မင့်အတွက် ဖခင် စုဆောင်းထားခဲ့သော ငွေများနှင့် ပျော်ပျော်ကြီး နေရစ်ပေတော့။ ငါ့သားမှာ ခါးကုန်းအောင် အလုပ်လုပ်၍ ဝမ်းစာရှာမှီးရန် မလိုတော့ပြီ" စသည်ဖြင့် မှာထားပြီးနောက် ဖခင်ဖြစ်သူလည်း အနိစ္စရောက်လေ၏။

ဖခင် သေဆုံးပြီးသည့်နောက် ဗင်ဘီးလ်သည် ဘိုးဘအစဉ် အဆက် နေထိုင်လာခဲ့သော ထိုတိုက်အိမ်ကြီးအတွင်း၌ ဆက်လက် နေထိုင်လာခဲ့ရာ ၎င်း၏ လော့ဒ်ဖားသားဖြစ်သော ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ် သည် သားတော်မောင် နာမည်ကြီးစိမ့်သောငှာ အစိုးရဘက်တွင် ရာထူး

ဌာနန္တရ တစ်ခုခုရရှိအောင် ကြိုးစားပေးလိုသော်လည်း ဗင်ဘီးလ်သည် ငွေကိုလည်း မလို၊ ဂုဏ်ဒြပ်ကြီးခြင်းကိုလည်း မမက်မောသည်ဖြစ်၍ ငြင်းပယ်ခဲ့လေ၏။

သို့ရာတွင် ဗင်ဘီးလ်သည် အချိန်ကို အချည်းနှီး ဖြုန်းတီးခြင်း၏ အကျိုးမရှိခြင်းအကြောင်းကို နားလည်သူတစ်ယောက်ဖြစ်သည်နှင့် သစ်ပင်ငယ်များနှင့် ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန်များဆိုင်ရာ ဗဟုသုတကို ရှာမှီး စုဆောင်းရန် အထုံဝါသနာပါရှိသည့်အလျောက် ၎င်းတို့၏ အနေအထိုင်၊ အလေ့အထများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းခြင်းရာတို့ကို ထောက်လှမ်း စုံစမ်း၍ စာအုပ်ဖြစ်အောင် စီရင်ရေးသားခဲ့ဖူးလေသည်။

၎င်းခေတ်အခါက ဒတ်ချ်လူမျိုးများသည် ဂမုန်းပန်း ပြုစုပျိုး ထောင်ခြင်းအလုပ်၌ ခေတ်အားလျော်စွာ အလွန်တရာ စိတ်ပါဝင်စားခြင်း ရှိတတ်ကြလေရာ ထိုအလုပ်မျိုးသည် အလွန်တရာ ငွေကုန်ကြေးကျ များလှသည်ဖြစ်၍ ဥစ္စာဓန ပေါကြွယ်ဝလှသည့် အထက်တန်းစား လူကုန်ထံများသာလျှင် တတ်နိုင်ကြသည် မှန်သော်လည်း ဗင်ဘီးလ်မှာ စီးပွားရေးအခြေအနေ တောင့်တင်းသည်ဖြစ်၍ ထိုအလုပ်ကို လေ့လာ လိုက်စားလာခဲ့လေ၏။

၎င်းပန်းမျိုးမှာ အရှေ့တိုင်းအရပ်မှ ဥရောပတိုက်သို့ တင်သွင်းခဲ့ ကြခြင်းဖြစ်လေရာ ထိုစဉ်အခါက ဒတ်ချ်လူမျိုးများနှင့် ပေါ်တူဂီလူမျိုး များသည် ၎င်းပန်းမျိုးများကို သူ့ထက်ငါ အပြိုင်အဆိုင် စိုက်ပျိုးပြုစု လျက် ရှိကြလေသည်။

ဗင်ဘီးလ်မှာ ၎င်းအလုပ်တွင် မကြာမီ နာမည်ကြီးလာလေရကား အလက်ဇန္ဒြီးယားမြို့ရှိ ပိဋကတ်တိုက်များသို့ ရောမခရီးသည်များ သွား ရောက်ကြည့်ရှုကြသည့်နည်းတူ ၎င်း၏ပန်းပျိုးခင်းများ၊ အခြောက်ခံ သော အခန်းများ စသည်တို့ကို တစ်ပြည်တစ်နိုင်ငံမှ လာရောက်ကြည့်ရှု

ကြရလေသည်။

ပထမ၌ ဗင်ဘီးလ်သည် နှစ်စဉ်ရရှိသော ဝင်ငွေကို ၎င်းလုပ်ငန်း ထဲသို့သွင်းကာ ချဲ့ထွင်စိုက်ပျိုးလေရာ ထို့နောက်၌ ဖခင်ထားခဲ့သော ဂီလ်ဒါဒဂါးတို့ကိုပါ ထည့်သွင်းလုပ်ကိုင်သဖြင့် ၎င်း၏လုပ်ငန်းသည် ကြီးကျယ်သည်ထက် ကြီးကျယ်လာလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်သည် ဂမုန်းပန်းအသစ်သုံးမျိုးကို ရှေးဦးစွာ စတင် တီထွင်လိုက်ရာ တစ်မျိုးကို ၎င်း၏ မိခင်အမည်အတိုင်း 'ဂျိန်း' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယတစ်မျိုးကို ဖခင်အမည်အတိုင်း 'ဗင်ဘီးလ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တတိယတစ်မျိုးကို ၎င်း၏ 'လော့ဒ်ဖားသား' အမည် အတိုင်း 'ကွန်နိုလိယတ်' ဟူ၍လည်းကောင်း နာမည်သစ်များဖြင့် မှည့် ခေါ်ထားလေ၏။

၁၆၇၂ ခုနှစ်၌ ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ်သည် ဒေါ်မြို့သားတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အလျောက် ၎င်းမြို့သို့ အလည်အပတ် လာရောက်ခဲ့ဖူးရာ ထိုခေတ်အခါက ဒီဝစ်မှာ ၎င်း၏ သမ္မတဝါဒအတွက်ကြောင့် လူမုန်း များလှသော်လည်း မြို့သူမြို့သားများသည် ၎င်း၏သတ္တိကို နှစ်သက် အားရ သဘောကျလှသည်ဖြစ်၍ တစ်မြို့လုံးက ဥက္ကောဋေယျဖြစ်အောင် ခရီးဦးကြိုပြုကြလေ၏။

ဒီဝစ်သည် မိမိ၏မယားနှင့် သားသမီးများ လာရောက်ကြမည် ဖြစ်၍ မိမိ၏နေအိမ်ကို ပြင်ဆင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့ပြီးလျှင် မိမိ၏ လော့ဒ် ဆန်းခေါ် သားတော်မောင် ဗင်ဘီးလ်၏ နေအိမ်သို့ လျှောက်လာခဲ့လေ ၏။ မြို့သူမြို့သားများသည် ဒီဝစ်၏ နိုင်ငံရေးဝါဒအတွက်ကြောင့် ၎င်းအား မုန်းတီးကြသလောက် ဗင်ဘီးလ်အားမူ နိုင်ငံရေးကို ရှောင်ကြဉ် ၍ ပန်းများကိုသာ စိုက်ပျိုးနေသည့်အတွက် ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း ရှိကြ လေသည်။

ဗင်ဘီးလ်မှာ တွေ့သမျှသော လူတိုင်း၏ ချစ်ခင်ခြင်းကို ခံရသည် ဖြစ်သောကြောင့် လောက၌ လူများသည် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မုန်းတီးသည်ဟူ၍ မရှိနိုင်သလောက် မှတ်ထင်ခဲ့မိလေ၏။

စင်စစ်သော်ကား ဒီဝစ်ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့အား အော်ရိန်း မင်းသား၏ ပါတီဝင်များက မုန်းတီးသလောက်မျှမကအောင် ဗင်ဘီးလ် အား တူးတူးခါးခါး မုန်းတီးလျက်ရှိသော လူတစ်ယောက်ရှိလေသည်။ ထိုသူမှာ ဗင်ဘီးလ်၏ အိမ်နီးချင်းဖြစ်သည့် 'အိုင်ဇက်ဆော်စတဲလ်' ဆိုသူ တစ်ယောက်ဖြစ်လေရာ ထိုသူသည် ဗင်ဘီးလ်နည်းတူ ဂမုန်းပန်းစိုက်ပျိုး ခြင်းအလုပ်တွင် အလွန်တရာ အထုံဝါသနာကြီးသူတစ်ယောက်ဖြစ်လေ သည်။

အိုင်ဇက်ဆော်စတဲလ်မှာ ဗင်ဘီးလ်ကဲ့သို့ ကြွယ်ဝသူတစ်ယောက် မဟုတ်သဖြင့် အပတ်တကုတ် ရှာဖွေရရှိသမျှသော ငွေအားလုံးကို ထို အလုပ်ထဲ၌ မြှုပ်ပြီးလျှင် တတ်နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံးသော စနစ် နည်းနာတို့ဖြင့် မိမိ၏ ဂမုန်းပန်းဥယျာဉ်ကို ပြင်ဆင်ပြုစုလာခဲ့လေ၏။

ထိုပန်းပင်မျိုးသည် အပူချိန်ဒီဂရီ မည်ရွေ့မည်မျှ လိုသည်၊ လေ မည်ရွေ့မည်မျှ လိုသည်၊ တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော အင်အား မည်မျှရှိ သည် အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ကို အိုင်ဇက်သည် အလုံးစုံ သိနားလည် ပြီး ဖြစ်လေရကား ၎င်း၏ပန်းဥယျာဉ်မှာလည်း လူချီးမွမ်းခံခဲ့ရသည်သာ ဖြစ်လေ၏။

အိုင်ဇက်၏ဥယျာဉ်မှ ဂမုန်းပန်း အသစ်အဆန်းတစ်မျိုး ပေါ်ထွက် ခဲ့ဖူးရာ ၎င်းကို 'ဘော်စတဲလ်' ဟူသောအမည်ဖြင့် မှည့်၍ ဟော်လန်ပြည် အတွင်းသာမက ပေါ်တူဂီပြည်သို့တိုင်အောင် သတင်းပျံ့နှံ့သွားသဖြင့် ၎င်းပြည် ဘုရင်၏ ချီးမွမ်းခြင်းကိုပင် ခံယူရရှိခဲ့ဖူးလေသည်။

၎င်းပန်းမျိုး၌ ဝါသနာပါသော ပြည့်ရှင်မင်းတစ်ပါး ချီးမွမ်းပြော

ဆိုခြင်း ခံရသည့်အခါ ဥစ္စာရှင်မှာ မည်မျှလောက် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်
ရောက်သည့်အကြောင်းကို ဝါသနာမပါသော ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ နားလည်
ရန် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။

ကွန်နိုလိယတ် ဗင်ဘီးလ်သည် ဂမုန်းပန်းရူး ရူးသဖြင့် စိုက်ပျိုး
ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက် ၎င်း၏နေအိမ်ကို ထိုကိစ္စအတွက် တစ်ဆင့်မြင့်
၍ ပြင်ဆောက်လိုက်သောအခါ ၎င်း၏အရိပ်အတွက်ကြောင့် အိုင်ဇက်
၏ ပန်းပျိုးခင်းမှာ နွေရာသီတွင် အပူချိန်ဒီဂရီ တစ်ဝက်လျော့၍ ဆောင်း
ရာသီတွင် အအေးချိန်ဒီဂရီ တစ်ဝက်ခန့်မျှ တိုးသွားလေ၏။ ထို့ပြင်
လေဝင်လေထွက်နှင့်ပတ်သက်၍လည်း တစ်မျိုးတစ်မည် ပြောင်းလဲ
သွားလေရာ အိုင်ဇက်မှာ မိမိ၏ ခန့်မှန်းခြေများအားလုံး ချွတ်ချော်မှား
ယွင်းကုန်လေတော့၏။

ပထမ၌ အိုင်ဇက်က ဗင်ဘီးလ်သည် ပန်းချီဆရာတစ်ယောက်
မျှသာဖြစ်သည်ထင်မှတ်၍ ၎င်း၏ကားများ အလင်းရောင် ရစိမ့်သော
ငှာ အဆောက်အအုံကို မြင့်တင်ပေးသည်ဟု ယူဆခဲ့သောကြောင့် အောင့်
အည်းသည်းခံနိုင်သေး၏။

သို့ရာတွင် များမကြာမီအတွင်း ဗင်ဘီးလ်၏ ပြတင်းပေါက်များ
မှ ဂမုန်းပန်းသမားတို့၏ ကိရိယာတန်ဆာများနှင့် ပန်းဥများကို တွေ့
မြင်ရသောအခါ၌မူကား အိုင်ဇက်သည် မိမိနှင့် ဂုဏ်တူဂုဏ်ပြိုင် အလုပ်
လုပ်မည့်လူတစ်ယောက်ဖြစ်နေကြောင်း သိရှိရသည်ဖြစ်၍ အိမ်မြှောင်
အမြီးပြတ်သကဲ့သို့ ဆွေ့ဆွေ့ခုန်မျှ အခံရခက်လျက် ရှိလေတော့၏။

သို့ရာတွင် မကောင်းသော အခြင်းအရာကို ရုတ်တရက် လက်ခံ
ရန် အလိုမရှိတတ်သော လူတို့၏ သဘာဝအတိုင်း ဗင်ဘီးလ်မှာ ပန်းချီ
ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဂမုန်းပန်းကို ရေးခြယ်မည် ကြံစည်ရာတွင်
သဘာဝကျစေလိုသောဆန္ဒဖြင့် အဆိုပါကိရိယာတန်ဆာများကို ပြတင်း

ပေါက်၌ ထားခြင်းဖြစ်ကောင်းပါသေး၏ဟု အိုင်ဇက်က မျှော်လင့်ပြီး လျှင် မိမိဥယျာဉ်နှင့် ဗင်ဘီးလ်၏ ဥယျာဉ်တို့၏အကြားတွင် ကာရံထားသော အုတ်နံရံသို့တက်၍ ကြည့်လေရာ ဗင်ဘီးလ်၏ ဥယျာဉ်အတွင်း၌ ဂမုန်းပန်းစိုက်ပျိုးရန်အတွက် မြေကွက်ကို ပြင်ဆင်ထားရုံမျှမက ရေ၊ နေ၊ လေ စသည်တို့အတွက်ပါ အလုံးစုံ အသင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်းကို တွေ့ရှိလေရကား အိုင်ဇက်မှာ နှလုံးသား ကြေကွဲမတတ် ရင်ထဲ၌ အနာကြီးနာ၍ သွားချေတော့၏။

ပန်းချီအတွက် မဟုတ်၊ ဂမုန်းပန်း စိုက်ပျိုးရန်အတွက် ပြင်ဆင်နေခြင်း ဧကန်ဖြစ်လေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ အိုင်ဇက်မှာ အုတ်နံရံမှ လှေကားဖြင့် ပြန်ဆင်းလာသောအခါတွင် ခြေလှမ်းမှန်အောင် မဆင်းနိုင်တော့ဘဲ ခုလတ်မှ အောက်သို့ ကတုန်ကယင်နှင့် ထိုးကျသွားလေတော့၏။

၎င်းနောက် အိုင်ဇက်သည် မလိုအပ်သော အခြင်းအရာတစ်ခုကို မငြင်းနိုင်အောင် မှန်ကန်နေကြောင်း တွေ့ရသောအခါ၌ တတ်နိုင်သမျှ အဆိုးဆုံးဖြစ်အောင် ကြံဖန်တွေးဆလေ့ရှိသော လူတို့၏ ဓမ္မတာသဘာဝအတိုင်း မိမိ၏ ဥစ္စာမဲ့မှုကြောင့် ခြစ်ခြုတ်ကုတ်ကတ်စွာ လုပ်ရခြင်းများနှင့် ဗင်ဘီးလ်၏ ငွေကို ရေလိုသွန်ကာ ရက်ရောစွာ အလုပ်လုပ်နိုင်မည့် အကြောင်းများကို နှိုင်းယှဉ်ချက်ထုတ်ပြီးလျှင် မိမိမှာ ထိုသူနှင့် မည်သို့ နည်းနှင့်မျှ တူပြိုင်စိုက်ပျိုးနိုင်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်းကိုပါ ဆက်လက်စဉ်းစားမိလေတော့၏။

ထိုနေ့မှစ၍ ဗင်ဘီးလ်မှာ အလွန်တရာ မုန်းတီးလှသော ရန်သူကြီးတစ်ယောက်ရရှိခဲ့လေပြီ။

(၆)

ဂမုန်းပန်းသမား၏ မုန်းတီးခြင်း

ဘော်စတဲလ်သည် ဂမုန်းပန်းစိုက်ပျိုးခြင်းအားဖြင့် စိတ္တသုခ ခံစားခဲ့ရာမှ ကြီးစွာသောစိတ်၏ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရလေ၏။ ဗင်ဘီးလ် သည် မိမိအား ညဉ့်ဆဲနိပ်စက်မည့် လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် အသိ အမှတ်ပြုပြီးလျှင် တစ်စက်တာမျှ သက်သာခွင့်မရဘဲ နေ့ရှိသမျှ ကြီးစွာ သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားလျက်ရှိလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်မှာ နဂိုအားဖြင့် စိတ်ကူးဉာဏ်ရှိသူတစ်ယောက် ဖြစ် လေရကား ဂမုန်းပန်းစိုက်ပျိုးခြင်းအလုပ်၌ လေ့လာလိုက်စားလိုက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အလွန်တရာ လှပဆန်းကြယ်သောပန်းများ စိုက်ပျိုး နိုင်သူတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် နာမည်ထွက်လာပြီးလျှင် ယခင်က အတော် အတန် နာမည်ရခဲ့ပြီးသော ဘော်စတဲလ်မှာ လရောင်ကို နေရောင်လွမ်း ဘိသကဲ့သို့ တိမ်မြုပ်သွားလေတော့၏။

မိမိ၏ ကျော်ကြားမှုအတွက်ကြောင့် အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်သည် မိမိအား ရန်သူကြီးတစ်ယောက်အနေဖြင့် သဘောထားနေသည့်အကြောင်း

ကို ဗင်ဘီးလ်မှာ မသိရှာချေ။

ဤနည်းအတိုင်း နာမည်ကြီးလာခဲ့ရာ ဗင်ဘီးလ်မှာ နှစ်နှစ်မျှသော အချိန်အတွင်းတွင် မည်သည့်ဂမုန်းပန်း စိုက်ပျိုးသံဃာတစ်ယောက်မျှ မကျော်ကြားခဲ့ဖူးသေးအောင် ထင်ပေါ်ကျော်စောသော အခြေအနေသို့ ရောက်သွားသည်ဖြစ်၍ လူတိုင်းသည် ဗင်ဘီးလ်အကြောင်းကို ပြောဆို ချီးကျူးလျက် ရှိကြလေ၏။

ဘော်စတဲလ်မှာမူ ဗင်ဘီးလ် နာမည်ကြီးလေလေ မအိပ်နိုင် မစား နိုင်လေလေဖြစ်နေ၍ မှန်ပြောင်းတစ်ခုကို ဝယ်ယူပြီးလျှင် အလွန်တရာ မနာလိုလှသော မျက်လုံးများဖြင့် ဗင်ဘီးလ်၏ပန်းခင်းနှင့် ၎င်း၏ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ပုံများကို မိမိ၏ နေအိမ်ပြတင်းပေါက်မှ အချိန်ရှိသမျှ ချောင်း ကြည့်နေလေတော့၏။

နောက်ဆုံး၌ ဘော်စတဲလ်မှာ မနာလိုမရှုဆိတ်နိုင်သော စိတ် အားကြီးလှလေရကား ဗင်ဘီးလ်၏ ပန်းခင်းကို တိတ်တဆိတ် ချေမှုန်း ဖျက်ဆီးပစ်ရန် စိတ်ကူးမိလေ၏။

သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခဲ့ချေသော် မိမိကိုပင် စွပ်စွဲဖွယ်ရှိသည့် ပြင် အကယ်၍ အပြစ်ပေးခြင်းခံရမည်ဆိုပါက ဂမုန်းပန်းသမားတို့၏ လောက၌ ဘယ်နံရောအခါမျှ အသံရေဆည်နိုင်ဖို့မရှိတော့ဘဲ တစ်သက် ပတ်လုံး နာမည်ပျက်ဖွယ်ရာရှိသည့်အကြောင်းကို စဉ်းစားမိသည်နှင့် ၎င်းအကြံကို လက်လျှော့လိုက်ရလေ၏။

သို့ရာတွင် ညစ်ပတ်သော သဘောထားရှိသူတို့မှာ ပျက်စီးကြောင်း ကြံစည်ရာတွင် ရုတ်တရက် လက်မလျှော့တတ်ဘဲ ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့် မနေမနား အကြံထုတ်တတ်သော ဓမ္မတာ ရှိလေရကား ဘော်စတဲလ်မှာ နောက်ဆုံးတွင် အကြံတစ်ခုရသွားလေ၏။

တစ်ညသ၌ ဘော်စတဲလ်သည် ကြောင်နှစ်ကောင်၏ ခြေထောက်

များကို တစ်လံခန့်မျှရှည်သော ကြိုးတစ်ချောင်းနှင့်ချည်ပြီးလျှင် ဗင်ဘီးလ်၏ ပန်းခင်းပေါ်သို့ ပစ်ချလိုက်ရာ ကြောင်များသည် ထိုမှဤမှ ရုန်းကန်ကြသည်တွင် ၎င်းတို့၏ခြေထောက်များတွင် ချည်ထားသောကြိုးသည် ဗင်ဘီးလ်၏ အလွန်လှပဆန်းကြယ်သော ဂမုန်းပင်များကို ပွတ်တိုက်ချေမှုန်းပစ်ပြီးနောက် ၁၅ မိနစ်ခန့် ကြာသောအခါမှ ကြောင်နှစ်ကောင်မှာ ကြိုးပြတ်၍ လွတ်ထွက်သွားကြလေတော့၏။

ဘော်စတဲလ်မှာ မှောင်မိုက်သောညဖြစ်သဖြင့် ကြောင်များ၏ အပြုအမူကို မမြင်နိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ညည်းတွားအော်မြည်သော အသံများကို ကြားရခြင်းအားဖြင့် ထိုမှဤမှ ရုန်းကန်ကြမည့်အကြောင်းကို စိတ်ကူးဖြင့်မှန်းလျက် အလွန်အကြူး အထူးဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေလေ၏။

ဘော်စတဲလ်သည် ထိုည၌ တစ်ရေးမျှ မအိပ်နိုင်ဘဲ နံနက်လင်းသောအခါ၌ မိမိ၏ပန်းခင်း ပျက်စီးနေသည်ကို တွေ့မြင်မည့် ဗင်ဘီးလ်၏ မျက်နှာကို မြင်လိုလှသည်ဖြစ်၍ မိုးလင်းဖို့ကိုသာလျှင် ဆုတောင်းလျက်ရှိလေ၏။

မိုးလင်းသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဘော်စတဲလ်သည် ပန်းခင်းကို မြင်နိုင်သော မိမိ၏ပြတင်းပေါက်မှ စောင့်မျှော်လျက် ကြည့်နေလေရာ ဗင်ဘီးလ်သည် မိမိ၏ပန်းခင်းကို နံနက်စောစော ကြည့်လေ့ရှိသော ထုံးစံအတိုင်း အိမ်မှထွက်လာ၍ ပန်းခင်းသို့ ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ဗုံးကျထားသော မြေပြင်ကဲ့သို့ ဖွာလန်ကြိလျက်ရှိသော ပန်းခင်းနှင့် ကြေမွပြတ်သတ်လျက်ရှိသော ပန်းပင်များကို တွေ့မြင်ရသည်နှင့် မျက်နှာတွင် သွေးမရှိသကဲ့သို့ ဖြူဖပ်ဖြူရော်ဖြစ်သွားလေ၏။

ရန်သူ၏ ဒုက္ခကို မြင်ရခြင်းသည် သုခကြီးတစ်ခုဖြစ်သော လူယုတ်မာတို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း ဘော်စတဲလ်သည် ဗင်ဘီးလ်၏

လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဆင်းရဲပင်ပန်းအောင် နှမြောဟန်ရှိသော ဗင်ဘီးလ်၏ မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရသောအခါတွင် မိမိခံခဲ့ရသမျှသော ဆင်းရဲဒုက္ခများ သည် ပြေပျောက်သွားလေသကဲ့သို့ မှတ်ထင်လိုက်မိလေ၏။

သို့ရာတွင် ‘သူတော်ကောင်းကို နတ်စောင့်သည်’ ဆိုသော စကား သည် ဤနေရာ၌ မှန်ဟန်တူချေ၏။ အကြောင်းသော်ကား ၎င်းပန်းခင်း တစ်ခုလုံးတွင် ဗင်ဘီးလ်က အထူးသဖြင့် အမြတ်တနိုး သဘောထား သည့် ဂမုန်းပင်လေးပင်တို့သည် ပျက်စီးကြေမွသည့်အထဲသို့ မပါဘဲ ထိုတစ်ခင်းလုံးတွင် ထိုလေးပင်မှ ပန်းဖူးကလေးတို့သည် ငေါက်ငေါက် ပါအောင် ထောင်ထလျက် ရှိနေကြသောကြောင့်ပေတည်း။

ထိုအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရသောအခါ ဗင်ဘီးလ်မှာ နှိုင်းယှဉ် ဖွယ်မရှိအောင် ဝမ်းသာလုံးဆိုသွားလေရာ ဗင်ဘီးလ်၏ မျက်နှာကို မြင် လိုက်ရသော ဘော်စတဲလ်သည်လည်း ဗင်ဘီးလ် ဝမ်းသာသလောက် ဝမ်းနည်းခြင်းဖြစ်ရလေ၏။

ဘော်စတဲလ်သည် ထိုအခြင်းအရာကို တွေ့မြင်ရသောအခါ ခဲလေ သမျှ သဲရေကျဖြစ်ရလေပြီတကားဟု မိမိ၏ဆံပင်များကိုဆွဲ၍ သွားများ ကျွတ်ထွက်တော့မတတ် အံ့ကြိတ်ကာ ငေးကြည့်နေလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်သည် ထိုအခြင်းအရာကို ထောက်လှမ်းစုံစမ်းရာတွင် ယမန်ညဉ့်က ကြောင်များမြည်သံ ကြားရသည်ဟု ပြောကြသည့်ပြင် ၎င်းတို့၏ ကုတ်ခြစ်ထားသော ခြေရာများကိုလည်း တွေ့မြင်ရသည်နှင့် ၎င်းတို့ပင်ဖြစ်မည်ဟု တွေးဆပြီးလျှင် နောက်ညများ၌ ထိုကဲ့သို့ မဖြစ် စေခြင်းငှာ အစေခံတစ်ယောက်အား ပန်းခင်းအနီးရှိ တဲတစ်လုံးတွင် အိပ်စေလေ၏။

ထိုအကြောင်းကို သိရှိရသော ဘော်စတဲလ်သည် ဖျက်ဆီးလိုသော အကြံအစည်ကို လက်မလျှော့သေးဘဲ ‘နေသေးသပ ချုံထဲက’ ဟူသော

စကားကဲ့သို့ ချက်ကောင်းကို ချောင်းလျက်နေခဲ့ပြန်လေ၏။

ထိုအချိန်အခါက ဟော်လန်ပြည် 'ဟာလမ်မြို့' ဂမုန်းပန်း စိုက်ပျိုးရေးအသင်းကြီးက 'ဂမုန်းပန်း အနက်ရောင်' ဖြစ်အောင် စိုက်ပျိုးနိုင်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်အား ဂီလ်ဒါဒဂါးဆုငွေ တစ်သိန်းပေးမည့်အကြောင်းနှင့် ကြေညာလိုက်လေရာ ၎င်းပန်းမျိုးမှာ အနက်ပိန်းသက်သက်ကို မဆိုထားဘိ၊ အနက်ရောင်နှင့် နီးကပ်သည့် အညိုရောင်ကိုပင် အပြောက်အကွက်၊ အစွန်းအထင်းမပါစေဘဲ စိုက်ပျိုးနိုင်သူ မရှိဖူးသေးသောကြောင့် တစ်သိန်းမကဘဲ တစ်သန်းပေးသော်လည်း မည်သူမျှ ရရှိနိုင်ဖို့ မရှိကြောင်းနှင့် ထင်မြင်ချက် ပေးကြလေ၏။

သို့ရာတွင် ဂမုန်းသမားတို့၏ လောကကြီးတွင်မူကား တုန်လှုပ်ချောက်ချားသွားခဲ့လေ၏။ ထိုကိစ္စမှာ မဖြစ်နိုင်ဟူ၍ ယူဆကြသော်လည်း ဝါသနာအိုး မှန်သမျှသည် ထိုအကြောင်းကိုသာ ပြောနေကြ၍ စိတ်ကူးဉာဏ်အမျိုးမျိုးထုတ်လျက် ရှိကြလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်မှာ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း စိတ်ကူးဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသူတစ်ဦး ဖြစ်လေရကား ၎င်းကြော်ငြာအကြောင်းကို ကြားရသောအခါတွင် လိုအပ်သော အနက်ရောင်ကို ဖြစ်အောင်စိုက်ပျိုးမည်ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချပြီးလျှင် အမျိုးမျိုးသောနည်းတို့ဖြင့် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးသည်ဖြစ်၍ အနီရောင်မှ အညိုပျော့ရောင်၊ ၎င်းမှတစ်ဖန် အညိုရင့်ရောင် စသည်ဖြင့် တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ရင့်သည်ထက် ရင့်အောင် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးခဲ့သဖြင့် 'သစ်အယ်သီးရောင်' အထိ အထမြောက် အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

ဘော်စတဲလ်သည်လည်း ၎င်းကြော်ငြာအရ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရင်း ဗင်ဘီးလ်၏ ပန်းခင်းကိုလည်း ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုလာခဲ့ရာ မိမိမှာ အညိုရောင်အပျော့ကို အထမြောက်သောအချိန်တွင် ဗင်ဘီးလ်မှာ သစ်အယ်သီးရောင်အထိ အထမြောက်သွားခြင်းကို တွေ့ရသဖြင့်

စိတ်ပျက်အားလျော့ပြီးလျှင် နောက်ဆုံးတွင် မိမိ၏အလုပ်ကို ဂရုမစိုက် နိုင်တော့ဘဲ ဗင်ဘီးလ်၏ပန်းခင်းကို ချောင်းကြည့်ခြင်းအားဖြင့်သာလျှင် အချိန်ကုန်လွန်စေ၏။

ဗင်ဘီးလ်သည် စိုက်ပျိုးခြင်းအလုပ်ကို ဥယျာဉ်အတွင်း၌သာ မဟုတ်ဘဲ အိမ်ခန်းအတွင်း၌လည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ဘော်စတဲလ် သည် ၎င်းအခန်းတွင်းသို့ မှန်ပြောင်းဖြင့် မြင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ မျိုးဥများကို ဆေးရည်စိမ်ခြင်း၊ လေသလပ်ခံပေးခြင်း၊ ပျိုးခင်းမြေကြီးအတွက် မြေ ဩဇာပြင်ဆင်ခြင်း စသောအလုပ်များကို ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်သည့် အလျောက် ဗင်ဘီးလ် လုပ်ကိုင်သမျှကို အစဉ်မပြတ် စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှု လျက်ရှိလေ၏။

ယင်းကဲ့သို့ တစ်ယောက်၏အလုပ်ကို တစ်ယောက်က မနေမနား ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုလျက်ရှိသော အချိန်အခါတွင် ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ် သည် မိမိ၏ နေရင်းဌာနဖြစ်သော ဒေါ့မြို့သို့ အလည်အပတ် ဆိုက် ရောက်လာဖူးခြင်း ဖြစ်လေသတည်း။

(၇)

ဒုက္ခတွေ့ရပုံ

၁၆၇၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ဗာစ်ညနေ၌ ကွန်နိုလိယတ်ဒီဝစ်သည် ၎င်း၏ လော့ဒ်ဆန်းဖြစ်သူ ဗင်ဘီးလ်၏ နေအိမ်သို့ ရောက်လာ၍ ဗင်ဘီးလ်သည် မိမိ၏ ပန်းခင်းများကို စိတ်အားထက်သန်သော အမူအရာနှင့် လိုက်၍ ပြုလေရာ ဒီဝစ်မှာ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ပန်းစိုက်ပျိုးခြင်း အလုပ်၌ များစွာစိတ်ဝင်စားခြင်းမရှိသော်လည်း သားတော်မောင် စိတ်ကျေနပ်စိမ့်သောငှာ စေ့စုံအောင် လိုက်၍ကြည့်ရလေ၏။

ထိုအတောအတွင်း၌ လူတစ်စုသည် ထင်ပေါ်ကျော်စောသော မြို့သားကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာခြင်းကို အားရအောင် မြင်လိုသည် ဖြစ်၍ ဗင်ဘီးလ်၏ အိမ်ရှေ့မှ စုရုံးကာ ကြည့်နေကြလေ၏။

ထိုအခြင်းအရာကို ဘော်စတဲလ်သည် ထမင်းစားခိုက်မှ မြင်လိုက်သဖြင့် အကြောင်းခြင်းရာကို စုံစမ်းမေးမြန်း၍ သိရှိရသည်နှင့် ထမင်းပွဲကို ပစ်ထားခဲ့ပြီးလျှင် မြင်နိုင်လောက်သောနေရာသို့ သွား၍ ကြည့်နေလေ၏။

နောက်ဆုံး၌ ဒီဝစ်သည် ဗင်ဘီးလ်အား အရေးကြီးသော ကိစ္စ တစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ တိုင်ပင်ရန်ရှိသည်ဟု ပြောလိုက်ရာတွင် ဗင်ဘီးလ် သည် ဒီဝစ်အား ဂမုန်းပင် စိုက်ပျိုးသော ကိရိယာများထားသည့် အခန်း တွင်းသို့ ခေါ်သွားလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်သည် ၎င်းအခန်းတွင်းသို့ မည်သည့်အစေခံမျှ ဝင်ခွင့် မပြုဘဲ မိမိတစ်ကိုယ်တည်းသက်သက် စိတ်တိုင်းကျ လျှို့ဝှက်စွာ စမ်းသပ်ရန်အတွက် သီးသန့်ထားခဲ့သော အခန်းဖြစ်လေရာ ဘော်စတဲလ် ၏ မှန်ပြောင်းမူကား ၎င်းအခန်းတွင်းသို့ မြင်နိုင်လေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကွန်နိုလိယတ်နှစ်ယောက်တို့သည် အိမ်ပေါ်သို့ ဇာက် သွားကြသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ဘော်စတဲလ်သည် မှန်ပြောင်းကိုယူ၍ မိမိ ချောင်းကြည့်နေကျဖြစ်သော နေရာသို့ တက်သွားလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်၏ အခန်းတွင်း၌ ဒီဝစ်နှင့် ဗင်ဘီးလ်တို့သည် စားပွဲ တစ်ခုတွင် ထိုင်လျက်ရှိကြလေရာ ဒီဝစ်သည် စကားအနည်းငယ် ပြော ပြီးနောက် အကျီအိတ်အတွင်း၌ လျှို့ဝှက်စွာ ဆောင်ယူခဲ့သော အထုပ် တစ်ထုပ်ကို ထုတ်ယူ၍ ဗင်ဘီးလ်အား ပေးအပ်လိုက်သည်ကို ဘော် စတဲလ် တွေ့မြင်လိုက်ရလေ၏။

ဗင်ဘီးလ်သည် ၎င်းအထုပ်ကိုယူ၍ ဗီရိုတစ်ခုအတွင်းသို့ ထည့် ထားလိုက်လေရာ ပထမ၌ ဘော်စတဲလ်က ၎င်းအထုပ်သည် အိန္ဒိယ ပြည်နှင့် သီဟိုဠ်ကျွန်းတို့မှ ရောက်လာသည့် ပန်းမျိုးစေ့များ ဖြစ်လေ မည်လောဟု တွေးမိသေး၏။

သို့ရာတွင် ဒီဝစ်၏ ပန်းဝါသနာမပါသောအဖြစ်ကို စဉ်းစားမိ သည်နှင့် မျိုးစေ့မဟုတ်တန်ရာ၊ ချိပ်တံဆိပ်များ ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းကို ထောက်သဖြင့် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သော စာရွက်စာတမ်းမျိုး ဖြစ်လိမ့် မည်ဟု ခန့်မှန်းမိလေသည်။